T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

SPOR LİSESİNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN VE GÖREVLİ ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN EĞİTİM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ (KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)

Hazırlayan
Dilara ÖZSARAÇ

Danışman
Doç. Dr. Kenan KOÇ

Yüksek Lisans Tezi

Aralık 2023
KAYSERİ

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

SPOR LİSESİNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN VE GÖREVLİ ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN EĞİTİM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ (KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Dilara ÖZSARAÇ

Danışman
Doç. Dr. Kenan KOÇ

Aralık 2023
KAYSERİ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK ONAYI

Bu tezin kendi çalışmam olduğunu, tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda akademik ve etik kuralların gerektirdiği gibi tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve kaynaklar listesinde gösterdiğimi belirtirim.

Adı-Soyadı : Dilara ÖZSARAÇ

İmza :

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

‘‘Spor Lisesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Ve Görevli Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi (Kayseri İli Örneği) ”adlı **Yüksek Lisans Tezi,** Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan **Danışman**

Dilara ÖZSARAÇ **Doç. Dr. Kenan KOÇ**

Anabilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Erdoğan UNUR

KABUL VE ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Kenan KOÇ danışmanlığında **Dilara ÖZSARAÇ** tarafından hazırlanan **"Spor Lisesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Ve Görevli Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi (Kayseri İli Örneği) "** adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalında Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı'nda **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

24.11.2023

İmza

JÜRİ

Danışman: Doç. Dr. Kenan KOÇ

Üye: Doç. Dr. Mustafa KARAKUŞ

Üye: Doç.Dr. Osman PEPE

ONAY

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun ..... tarih ve ..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...../...../.....

Prof. Dr. Bilal AKYÜZ

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca bana hem hocalığı hem insanlığı ile yanımda olan, bu çalışmanın her aşamasında değerli bilgileri, sabrı ve hoşgörüsü ile beni destekleyen, bana bir hocadan ziyade bir ağabey gibi davranıp bu süreçte her zaman yanımda olan değerli danışman hocam Doç. Dr. Kenan KOÇ'A teşekkürü bir borç biliyor ve saygılarımı sunuyorum.

Bu sürece başlamamda beni cesaretlendiren ve her zaman yanımda olup bir baba gibi yaklaşan, tanıyor olmaktan gurur duyduğum ve hocalığıyla, insanlığıyla örnek aldığım benim için yeri çok ayrı olan çok değerli hocam Doç. Dr. Osman PEPE'ye teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Yüksek Lisans eğitimim boyunca beni destekleyen, karakteri ve insanlığıyla örnek olan ve katkılarını esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Mustafa KARAKUŞ'a teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Her zaman yanımda olan, dualarıyla yalnız bırakmayan, beni emek emek yetiştirip bu günlere getiren, hayatıma güzellik katan, örnek aldığım güçlü kadın canım anneme, bana hep destek olup yanımda olan varlığı bana güç veren babama, arkamda dağ gibi duran güzel aileme çok teşekkür ederim.

Dilara ÖZSARAÇ

Kayseri, Aralık 2023

SPOR LİSESİNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN VE GÖREVLİ ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN EĞİTİM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ (KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)

Dilara ÖZSARAÇ

Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi, Aralık 2023

Danışman: Doç. Dr. Kenan KOÇ

ÖZET

Yapılan bu araştırmanın amacı spor liselerindeki öğrenci ve görevli öğretmenlerin e-öğrenme yönelim tutumlarının incelenmesidir. Çalışma grubumuzu 2022-2023 yılında Kayseri Spor Lisesi'nde bulunan rastgele yöntemle seçilmiş 250 öğrenci ve amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak seçilen gönüllü 16 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Tamer (2020) tarafından geliştirilen sporda e-öğrenmeye yönelik tutum ölçeği, alanın uzmanlarına danışılarak araştırmacı tarafından hazırlanan açık uçlu 6 nitel soru ve sınıf, yaş cinsiyet sorularından oluşan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Ölçeklerden elde edilen veriler SPSS 22.0 paket programı vasıtasıyla analiz edilmiştir. Normallik durumunu belirlemek için çarpıklık - basıklık ve Kolmogorov-Smirnov testi sonuçlarına bakılmıştır. Frekans analizi ikili değişkenlere göre farklılıkları belirlemek için t-testi, üç ve daha fazla değişken arasındaki farklılıkları tespit etmek için One Way Anova testi kullanılmıştır. Öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar betimsel analiz ile çözümlenmiştir.

Sonuç olarak ; araştırmanın değişkenlerinden cinsiyet ,yaş ve sınıf düzeyine göre spor lisesi öğrencileri arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Ölçekten elde edilen ortalamalara göre öğrencilerin e-öğrenmeye yönelik tutumlarının ortalamanın üzerinde olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin nitel sorulara verdiği cevaplara bakıldığında genel olarak uzaktan eğitimin teorik derslerde faydalı olduğu uygulama derslerinde zorluk yaşandığı görüşü hakimdir. Öte yandan ekonomik olma, konfor, dijital materyallerin kullanımı, zaman ve ulaşımdan tasarruf etme durumlarında kullanımı olumlu görülürken; devam takibi, derse katılım, sosyal beceriler, motivasyon ve alt yapı gibi sorunlarla karşılaşıldığı ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim; E-öğrenme; Spor lisesi; Uzaktan eğitim.

INVESTIGATION OF THE OPINIONS OF STUDENTS STUDYING IN SPORTS HIGH SCHOOL AND TEACHERS ON DISTANCE ON DISTANCE EDUCATION (KAYSERİ PROVINCE CASE STUDY)

Dilara ÖZSARAC

Department of Physical Education and Sports Sciences

Master's Thesis, December 2023

Advisor: Assoc. Dr. Kenan KOÇ

ABSTARCT

The aim of this research is to examine the e-learning orientation attitudes of students and teachers in sports high schools. Our study group consists of 250 randomly selected students at Kayseri Sports High School in 2022-2023 and 16 volunteer teachers selected using the purposeful sampling method. As a data collection tool in the research; The attitude scale towards e-learning in sports developed by Tamer (2020), 6 open-ended qualitative questions prepared by the researcher in consultation with experts in the field, and a personal information form consisting of class, age and gender questions were used. The data obtained from the scales were analyzed using the SPSS 22.0 package program. Skewness - kurtosis and Kolmogorov-Smirnov test results were examined to determine normality. Frequency analysis t-test was used to determine differences according to binary variables, and One Way Anova test was used to detect differences between three or more variables. The answers given by the teachers were analyzed with descriptive analysis. In conclusion ; No significant difference could be detected among sports high school students according to gender, age and grade level, which are among the variables of the study. According to the averages obtained from the scale, it is seen that students' attitudes towards e-learning are above average. When we look at the answers given by teachers to qualitative questions, it is generally believed that distance education is beneficial in theoretical lessons and that there are difficulties in practical lessons. On the other hand, while its use is seen as positive in cases of economy, comfort, use of digital materials, and saving time and transportation; It was stated that problems such as attendance tracking, class participation, social skills, motivation and infrastructure were encountered.

Key Words: Distance education; Education; E-learning; Sports high school.

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK.....
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK ONAYI.....i
YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI.....ii
KABUL VE ONAY SAYFASI.....iii
TEŞEKKÜR.....iv
ÖZET.....v
ABSTARCT.....vi
İÇİNDEKİLER.....vii
KISALTMALAR ve SİMGELER.....ix
TABLOLAR LİSTESİ.....x
1. GİRİŞ VE AMAÇ.....1
2. GENEL BİLGİLER.....3
2.1. Eğitim Sistemi.....3
2.1.1. Türk Eğitim Sistemi.....3
2.1.2. Türk Eğitim Sisteminin İlkeleri.....3
2.1.3. Türk Eğitim Sisteminin Genel Yapısı.....4
2.1.3.1. Örgün Eğitim.....4
2.1.3.2. Yaygın Eğitim.....5
2.2. Uzaktan Eğitim.....6
2.2.1. Uzaktan Eğitimin Özellikleri ve Önemi.....7
2.2.2. Uzaktan Eğitim Modelleri.....8
2.2.2.1. Eş Zamanlı (Senkron) Uzaktan Eğitim.....9
2.2.2.2. Eş Zamanlı Olmayan (Asenkron) Uzaktan Eğitim.....9
2.2.2.3. Karma Yöntem.....9
2.2.3. Uzaktan Eğitimin Yararları.....10
2.2.4. Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları.....12
2.2.5. Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi.....14
2.2.6. Başlıca Uzaktan Eğitim Teknolojilerinin Özeti.....14
2.2.7. Türkiye'de Uzaktan Eğitim.....14
2.2.8. Uzaktan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme.....15
2.2.8.1. Otantik Değerlendirme.....16

2.2.8.2. Portfolyo Değerlendirme 16
2.2.8.3. Performans Değerlendirme 16
2.2.8.4. Açık Kitap 17
2.2.8.5. Değerlendirme Listeleri (Rubrik) 17
2.2.8.6. Akran Değerlendirme 17
2.2.9. Yüz Yüze Eğitim ile Uzaktan Eğitimin Karşılaştırılması 17
2.3. Spor Kavramı 19
2.3.1. E-Öğrenme ve Spor 21
2.3.2. Türkiye'de Spor Liseleri 22
2.3.3. Spor Liselerinin Kuruluş Amaç ve Hedefleri 24
2.3.4. Spor Lisesi Türleri 24
2.3.5. Spor Liselerinin Öğretim Programları 26
2.3.6. Spor Lisesi Alan Dersleri 30
2.3.7. Spor Lisesi Seçmeli Dersleri 30
3. GEREÇ VE YÖNTEM 34
3.1. Araştırmanın Yöntemi 34
3.2. Araştırmanın Modeli 34
3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi 34
3.3.1. Gönüllü Gruplarının Oluşturulması 35
3.4. Veri Toplama Araçları 35
3.4.1. Kişisel Bilgi Formu 35
3.4.2. Sporda E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği 35
3.4.3. Açık Uçlu Anket 36
3.4.4. Verilerin Analizi 36
4. BULGULAR 41
5. TARTIŞMA 49
6. KAYNAKLAR 61
EKLER
ÖZGEÇMİŞ

KISALTMALAR ve SİMGELER

Ark.	: Arkadaşları
EÖYTÖ	: E-öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği
SEÖYTÖ	: Sporda E-öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği
Vb.	: Ve benzeri

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 2.1. Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi 13

Tablo 2.2. Spor Lisesi Müfredatı 28

Tablo 2.3. Spor Salonları Olan ve Olmayan Spor Liseleri Sayılarının Karşılaştırmaları 33

Tablo 3.1. Çalışma Grubundaki Öğrencilere İlişkin Bilgiler 38

Tablo 3.2. Çalışma Grubunda Bulunan Öğretmenlere İlişkin Bilgiler 39

Tablo 3.3. Katılımcıların Ölçek Puanlarının Çarpıklık-Basıklık ve Kolmogorov-Smirnow Testi Anlamlılık Düzeyi Sonuçları 40

Tablo 4.1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre E-Öğrenmeye Yönelik Tutumlar 41

Tablo 4.2. Katılımcıların Yaşlarına Göre E-Öğrenmeye Yönelik Tutumları 41

Tablo 4.3. Katılımcıların Sınıf Düzeylerine Göre E-Öğrenmeye Yönelik Tutumları 42

Tablo 4.4. Katılımcıların E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Betimsel İstatistiği 42

Tablo 4.5. Uzaktan Eğitimin Yüz Yüze Eğitime Kıyasla Avantajları Nelerdir? 43

Tablo 4.6. Uzaktan Eğitimin Yüz Yüze Eğitime Kıyasla Dezavantajları Nelerdir? ... 44

Tablo 4.7. Uzaktan Eğitimde Karşılaştığınız Sorunlar Nelerdir? 45

Tablo 4.8. Uzaktan Eğitimin Geleceğine Yönelik Görüşleriniz Nelerdir? 46

Tablo 4.9. Uzaktan Eğitim İle Verilecek Derslerin Spor Lisesinde Uygulanmasının Faydaları Nelerdir? 47

Tablo 4.10. Uzaktan Eğitim İle Verilecek Derslerin Spor Lisesinde Uygulanmasının Dezavantajları Nelerdir? 48

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Örgün eğitim yöntemi, asırlar boyunca insanların yetiştirilmesi ve belli aşamada bilgi sahibi olabilmeleri için kullanılmış olan yegâne eğitim sistemidir. Öğretmen ve öğrencilerin aynı yapı içerisinde yüz yüze gelmesiyle icra edilen bu yöntem geleneksel eğitim uygulaması olarak da isimlendirilmiştir fakat 19. yüzyıl ile birlikte çeşitli olumsuz koşulların tetikleyici bir rol oynaması ile birlikte eğitimde yaşanan sorunlar kimi zaman çözüme kavuşturulamamıştır (Kaya, 2006).

Bu durumun meydana gelmesi, toplumların yeni eğitim yöntemlerine yönelmeleri hususunu mecbur kılmıştır. Eğitim yöntemlerinde toplumların revizyona yönelmelerine yönelik çalışmaların iki olgudan kaynaklandığı söylenebilir: ilk olarak toplumdaki bütün bireylerin eşit olanaklara sahip oldukları düşüncesi, ikinci olarak eğitimin toplumsal amaçların gerçekleştirilmesine etkide bulunabilecek en büyük etmenlerden birisi olduğu düşüncesidir. Bu iki olgunun hayat bulması, geleneksel eğitim yönteminde yapılacak revizyon ile birlikte daha bireysel bir eğitim yöntemine geçişi ve bireylerin en yüksek düzeyde verime ulaşabileceklerini öngörmesi bakımından önem arz etmektedir (Kaya, 2006).

Geleneksel eğitim yönteminde gerçekleştirilen revizyon ile sınıflarda yüz yüze yapılan eğitimin kurumsal ve uluslararası anlamda en iyi uygulama olmaktan çıktığı düşüncesini ortaya çıkarmaktadır. Geleneksel eğitim yönteminde aşılamayan birçok sorun, uzaktan eğitimin ön plana çıkmasında etkili olmuştur. Geleneksel eğitimin sahip olduğu sorunlara çözüm olarak görülen uzaktan eğitimde teknolojinin olmazsa olmaz önemi bulunmaktadır. Özellikle son yüzyılda yaşanan bilimsel ve teknolojik gelişmeler eğitim uygulamalarında da artan oranda kullanılmaya başlanmıştır. Fırsat eşitsizliğini ortadan kaldırmayı amaçlayan, bireylere yaşam boyu eğitim imkânı sunan uzaktan

eğitim, teknoloji ile insanı daha yakınlaştırmış ve öğrenenleri kendi kendine öğrenmeye yönelten disiplin olarak dünya eğitim yöntemleri arasında yerini almıştır (Kaya, 2006).

Literatür incelendiğinde uzaktan eğitim ile ilgili çalışmalar oldukça az sayıdadır. Bu konuyla yapılacak kapsamlı bir araştırmanın literatüre katkısından dolayı önem taşımaktadır. Bu tez çalışmasında, spor liselerinde öğrenim gören öğrencilerin ve görevli öğretmenlerin uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Eğitim Sistemi

Tüm devletler eğitim sistemlerini, tüm vatandaşlarını iyi bir yurttaş ve insan olarak yetiştirmek için kurgular. Bir eğitim sistemi, sahiplendiği amaçlar ile iyi vatandaş ve iyi insan ölçütleri belirtir (Sarpkaya, 2016). Devletler tarafından belirlenen bu amaçların gerçekleştirilmesi iki ortam içerisinde sağlanır. Bunlar, doğal ortam olan sosyal çevre ve eğitim sistemi içerisinde bulunan belirlenen amaçlar doğrultusunda planlanmış eğitim kurumlardır. Sosyal çevre amaçların gerçekleştirilmesinde etkisi öngörülemez ve sınırlıdır. Eğitim kurumları ise bu amaçların gerçekleştirilmesinde öğretimsel ve örgütsel yapısı ile en yüksek etkiye sahiptir.

2.1.1. Türk Eğitim Sistemi

Ülkemizde eğitim sisteminin, bakanlığa bağlı kurumlarının işlevlerini yerine getirebilmek için oluşturulmuş iki önemli yapıdan meydana geldiği söylenebilir (Topçu, 2017). Bu yapılardan ilki eğitim kademelerinin belirlendiği öğretimsel yapı, diğeri ise öğretimsel yapıya işlevsellik kazandıran örgütsel yapıdır. Eğitim sisteminin etkililiği öğretimsel yapı içerisinde belirlenen amaçlara ve bu amaçları gerçekleştirmek için oluşturulan örgütsel yapının işleyişine bağlıdır. Her ülke, toplumsal gelişmişlik düzeyine uygun olarak, sahip olduğu kurumlara yasal düzenlemeler yoluysa işlerlik kazandırmaya çalışır. Türkiye ise bu işlerliği 1739 sayılı Milli Eğitim Kanunu ve 652 sayılı MEB Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname ile sağlamaktadır.

2.1.2. Türk Eğitim Sisteminin İlkeleri

Türk Eğitim Sistemi, amaçlarına ulaşırken aşağıdaki ilkeleri belirlemiştir.

1. Genellik ve Eşitlik

2. Bireyin ve Toplumun İhtiyaçları

3. Yöneltme

4. Eğitim Hakkı

5. Fırsat ve İmkan Eşitliği

6. Süreklilik

7. Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği

8. Demokrasi Eğitimi

9. Laiklik

10. Bilimsellik

11. Planlılık

12. Karma Eğitim

13. Eğitim Kampüsleri ve Okul ile Ailenin İşbirliği

14. Her Yerde Eğitim (MEB)

2.1.3. Türk Eğitim Sisteminin Genel Yapısı

Milli Eğitim Temel Kanunu'nda açıklandığı üzere ülkemizde uygulanan eğitim sistemi yaygın ve örgün olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

2.1.3.1. Örgün Eğitim

Örgün eğitim, Milli eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen hedefler doğrultusunda hazırlanan programlar sınırlarında yaş ve seviye olarak birbirine eğit olan bireylere verilen, bireyin bir sonraki eğitim düzeyine hazırlandığı eğitim çalışmalarıdır. Örgün eğitimde, eğitim faaliyetleri mesleki ve genel olarak iki grup halinde uygulanır. TBMM genel kurulunda 12 Mart 2012 tarihinde yasalaşan eğitim kademeleri 4+4 yıllık Temel Eğitim, 4 yıllık Ortaöğretim olarak belirlenmiştir. Bu uygulama ile eğitim kademeleri ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim olarak oluşturulmuştur.

2.1.3.2. Yaygın Eğitim

Örgün eğitim içerisine çeşitli sebepler ile girmemiş veya örgün eğitimin herhangi bir düzeyinden ayrılmış olan kişilere mesleki ve veya genel olarak örgün eğitim ile birlikte ya da tamamen dışında verilen eğitime yaygın eğitim denilmektedir. Yaygın eğitim de örgün eğitim gibi planlı, programlı ve sistemli olarak yürütülür. Yaygın eğitimin özel amacı 1739 sayılı METK'nın 40. Maddesi ile tanımlanmıştır. Milli eğitimin amaçlarına ve ilkelerine bağlı olarak, Örgün eğitim içerisine çeşitli sebepler ile girmemiş veya örgün eğitimin herhangi bir düzeyinden ayrılmış olan kişilere, örgün eğitim ile birlikte ya da tamamen dışında,

- Okuma- yazma becerisini kazandırmak, başlanmamış veya yarıda kalmış olan eğitimlerini bitirmelerini sağlamak için hayat boyu eğitim fırsatları hazırlamak,
- Günümüz gelişen ve değişen gereksinimlerimize uyum sağlayacak eğitim fırsatları sağlamak,
- Milli değerlerimizin devamlılığını ve gelişimi sağlayacak ve bu değerleri vatandaşlarına tanıtarak benimsemesini sağlayacak bir eğitim uygulaması gerçekleştirmek,
- Toplumsal yaşam biçimini benimsemiş, birbiri ile yardımlaşma ve dayanışma kültürüne sahip, bir örgüt olarak çalışma anlayış ve becerilerine sahip olmalarını sağlamak,
- Ekonomi olarak gelişimin sağlanması için gerekli olan sağlıklı yaşam koşullarını uygulamalarını sağlamak,
- Eğitim alanın boş zamanlarını en iyi biçimde değerlendirme becerilerini kazandırmak ve bu becerilerini alışkanlık haline getirilmesini sağlamak,
- Ekonominin gelişmesine katkıda bulunmak için, çağın gerekliliğine uygun olan mesleklere ve bu mesleklerde gelişim sağlanmasında rol oynayan eğitimleri kademeli olarak kısa sürede eğitimler hazırlayacak eğitim imkanları sağlamak,

- Meslek kollarında çalışanların mesleki gelişimlerini tamamlamak veya meslek edinmelerini sağlamak için bilgi ve becerilerinin kazanılmasını sağlamaktır (MEB,2012).

2.2. Uzaktan Eğitim

Günümüzde ülkeler ekonomik refah, bilgi, teknoloji, üretim gibi kavramlar üzerinde hedeflerini belirlerler ve bu hedeflere en kısa zamanda ulaşabilmek için çaba harcamaktadırlar. Bu süreçte yapmaları gereken ödevler, farklılaşarak artış gösterirken bu durum karşısında öğrenilen bilginin içeriği ve seviyesi de değişim göstermektedir. Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması, dünya üzerindeki değişimi etkileyen en önemli faktör haline gelmiş ve gündeme küreselleşme ve bilgi toplumu gibi kavramları yerleştirmiştir. Hayatımızda yerini alan bu kavramlar ile öğrenilecek bilginin miktarı artmış ve bilgi çok kısa sürede eskimeye başlamıştır (Antalyalı, 2004). Özellikle, teknolojinin her geçen gün ilerlemesi ile birlikte bilgi miktarındaki artışa paralel olarak insanlar bilgiye ulaşma yolları aramışlardır. Bu arayışla beraber bilgiye ulaşmanın en temel yolunun eğitimden geçtiği anlaşılmıştır. Hem bireysel hem de toplumsal açıdan bakıldığında eğitimin insan yaşamına yön veren en önemli etkenlerden biri olduğu görülmektedir. Bu nedenlerle, bireyler eğitim alma ihtiyacı hissetmişlerdir. Bilgi ve insan nüfusu çoğaldıkça öğretme-öğrenme faaliyetleri de karmaşıklaşmış ve bu durum insanları yeni arayışlara itmiştir (Kazu ve Özdemir, 2002).

Yeni arayışlarla beraber insanların eğitim ihtiyaçları her geçen gün katlanarak artmaya devam etmektedir. Ancak geleneksel eğitim kurumları insanlara ihtiyaçları doğrultusunda eğitim hizmeti verme konusunda sınırlı kalabilmektedir. Bu sınırlılık eğitimde adalet ve demokrasi sağlayabilmek, bireysel farklılıkları en aza indirmek, eğitimde maliyeti düşürmek ve olanaklardan isteyen her bireyin aynı ölçüde yararlanabilmesini sağlamak gibi hedeflerin eğitimin başlıca sorunları arasında yer almasına sebep olmuştur. Bununla beraber, aynı anda büyük kitlelere eğitim hizmeti verilememesi, bireylerin ilgi ve yeteneklerinin yeteri kadar dikkate alınmaması, bireyler için gerekli bilgilerin ve bilgi miktarlarının doğru olarak belirlenememesi, bilginin uygun teknik kullanılarak sunulamaması, gerekli bilginin etkili bir şekilde ve kısa sürede verilememesi nedeni ile eğitim sorunlarının çözülememesi, eğitimci ve yöneticileri yeni çözüm arayışlarına yöneltmiştir (Kaya, 2002). Bu noktada, hayatımızın

vazgeçilmez bir parçası haline gelen teknoloji ve bu alandaki gelişmelerle birlikte eğitim perspektifinde bireylere bilgiyi ulaştıran uzaktan eğitim kavramı karşımıza çıkmaktadır.

2.2.1. Uzaktan Eğitimin Özellikleri ve Önemi

- Bilgi iletişim teknolojilerinin gelişimiyle birlikte bilginin elde edilmesi, iletilmesi ve dağıtılmasında teknolojik iletişim araçlarının kullanılmasının yaygınlaşması eğitim faaliyetlerinin elektronik temelli bir yapıya dönüştürmüştür. Geleneksel eğitim sistemi artık, yaş, zaman ve mekân kısıtlamalarının dışına çıkarak daha esnek hale gelmektedir (Yamaç, 2009). Öyle ki bilgiye ulaşmanın oldukça önem 4 kazandığı günümüzde her yaştan insanların sürekli öğrenmeye artan ilgisi yaşam boyu öğrenme kavramının doğmasına neden olmuştur (O'Reilly, 2007). Alan yazında E-öğrenmenin önemini birçok araştırmacı tarafından çalışmalarda bildirilmiştir. Rosenberg'e (2001) göre,
- Ekonomik maliyeti düşüktür.
- İş duyarlılığının gelişmesine yardımcı olur.
- İletiler isteğe göre uyarlanmıştır ve ihtiyaçlara hizmet eder.
- İçerik daha günceldir ve güvenilirdir.
- Zaman sorunu olmadan öğrenme gerçekleşebilir.
- Herkesi kapsar yani evrenseldir.
- Bilginin yeni topluluklar oluşturmasına yardım eder.
- Ölçme ve değerlendirme daha basittir.
- Web ortamında yatırım güçlerini birleştirerek ortak yatırım gücü oluşturur.

Aytaç'a (2003) göre ise;

- Öğrencilere istedikleri zaman ve yerde eğitim olanağı sağlar.
- Hızlı ve etkin öğrenme gerçekleşir.
- Öğrenci kendisinin öğrenme sürecini yönetme, öğrenme planlarını oluşturma yeteneği kazanır
- Yöneticilerin az iş yükü ile çok fazla kişiyle iletişim kurmasını sağlar.
- Bireysel ve kurumsal başarı kolay izlenebilir.
- Yaşam boyu eğitim olanağı sağlar.

E-öğrenmenin öğrencilere sağladığı yararları Appelmans (2002) şöyle açıklamıştır:

- Öğrenciler kendi ilerleme hızlarında, istedikleri oranda öğrenebilirler.
- Öğrenciler her yerde öğrenme özelliğine sahiptir.
- Öğrencilerin eğitimle ilgili maliyetlerinde azalma sağlar.
- İlgi alanlarına göre öğrencileri araştırmaya yönlendirir.
- Öğrenme sorumluluğu kazandırarak özgüvenleri oluşturulur.

Belli bir gelişmişlik düzeyine erişmiş olan ülkeler yenileşme ve gelişme hareketlerinde eğitime öncelik vermektedir. Bu ülkeler yurttaşlarını kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirip eğiterek, istendik davranışların kazandırılmasına ayrı bir özen göstermektedir. Böylece, toplumu oluşturan tüm bireylerin ilgi ve yetenekleriyle uyumlu bir eğitim görmeleri için çaba harcanmaktadır. Ancak, ülkelerdeki tüm bireylerin gerek istendik davranışları kazanmaları gerekse ilgi ve yeteneklerle uyumlu bir eğitim görmeleri sağlanamamaktadır. Bireylere istendik davranışların yeterince kazandırılamaması ve eğitim sağlanamamasının sebebinin, eğitim uygulamalarında karşılaşılan sorunlar olduğu ifade edilebilir. Uzaktan eğitim uygulamaları, bu sorunlara çözümler getirerek sorunların azaltılmasına ya da tümü ile ortadan kalkmasına yardımcı olabilir (Kaya, 2002).

Geleneksel eğitimde birçok birey için çeşitli sorunlar bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi okula olan uzaklık ve kurum, kapasite, eğitici gibi yetersizliklerdir. Bu sebeple birçok ülke uzaktan eğitim ile ilgili düzenlemeler yaparak hayata geçmesini sağlamıştır. Bunun yanında teknolojik ilerleme, bilginin hızla üretilmesi ve paylaşılması süreci "hayat boyu öğrenme" kavramını ortaya çıkarmıştır. Teknolojiye ulaşabilen herkes büyükanne ya da büyükbabalar dâhil öğrenmelerini hayat boyu sürdürmektedir. Uzaktan eğitim herkes için önemlidir, eğitimde fırsat eşitliğini sağlar; çocuklar, gençler, özürlüler, çalıştığı için okula gidemeyenler, coğrafi nedenlerden dolayı okula gidemeyenler, çeşitli konularda kendini geliştirmek isteyenler gibi herkes uzaktan eğitimden faydalanabilir (Yıldız, 2004).

2.2.2. Uzaktan Eğitim Modelleri

Geleneksel yüz yüze eğitimde, sınıf veya laboratuvar ortamında çeşitli basılı materyaller, görsel-işitsel malzemeler veya bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon cihazı

vb. öğretim teknolojilerinden yararlanılarak gerçekleştirilen dersler, uzaktan eğitim sisteminde öğrencinin sanal bir sınıf ortamında bilgisayar başında olmasını gerektirir.

Geleneksel sınıf ortamlarında kullanılan tüm öğretim materyallerinin teknolojik yansımalarına (örneğin basılı bir ders kitabının PDF hali gibi) ulaşma fırsatı sunan uzaktan eğitimde öğrenci ve öğretmenlerin optimum düzeyde teknolojik okur yazar olması beklenir (Çoban, 2013). Belirlenen ve geliştirilen hedefe uygun, teknolojik altyapı ile desteklenmiş bir uzaktan eğitim modeli (Demir, 2014) eş zamanlı (senkron) yöntemle, eş zamanlı olmayan (asenkron) yöntemle veya her iki yöntemin bir arada kullanılması ile gerçekleştirilebilir.

2.2.2.1. Eş Zamanlı (Senkron) Uzaktan Eğitim

Gerçek zamanlı bir iletişim söz konusudur. Öğrenciler eş zamanlı olarak çevrimiçi derse katılırlar. Öğretmen ve öğrenciler önceden belirlenen programa göre öğretim etkinliklerini gerçekleştirirler. Tek bir öğrenci söz konusu olabileceği gibi çok fazla sayıda öğrenci de eş zamanlı olarak katılım sağlayabilir. Senkron yöntemle yürütülen bir uzaktan eğitim süreci çift yönlü iletişim imkânı sunar. Örnek olarak işitsel veya video konferans yöntemi, sohbet odaları ve internet tabanlı seminerler verilebilir (Bakioğlu ve Can, 2014; Çoban, 2013; Demir, 2014).

2.2.2.2. Eş Zamanlı Olmayan (Asenkron) Uzaktan Eğitim

Canlı olarak gerçekleşmeyen ve etkileşimli olmayan bir yöntemdir. Öğrenciler kendi belirledikleri zaman diliminde CD-ROM kullanarak veya çevrimiçi bir sisteme giriş sağlayarak derse katılırlar. Öğretmen ve öğrenci arasında e-posta veya yazılı olarak görüşmeler sağlanır (Çoban, 2013). Özellikle coğrafi açıdan farklı yerlerde yaşayan öğrencilerin kullanımı açısından tercih edilen, öğretmen ve öğrencinin aynı ortamda ve aynı zaman diliminde bulunmasını gerektirmeyen bir yöntemdir (Bakioğlu ve Can, 2014).

2.2.2.3. Karma Yöntem

İnternet aracılığıyla uzaktan eğitimin, sınıf ortamında kullanımını destekleyen bir yöntemdir. Her ne kadar öğrenme sınıf ortamında gerçekleşse de, öğretim uzaktan

eğitim aracılığıyla sağlanır (Çoban, 2013). Uzaktan eğitim modellerinin kendilerine özgü bir takım avantaj ve dezavantajları bulunmaktadır (Midkiff ve DaSilva, 2011).

2.2.3. Uzaktan Eğitimin Yararları

Hayatın birçok noktasında ve kullanılan teknolojide olduğu gibi uzaktan eğitimde de birtakım yararlar bulunmaktadır. Uzaktan eğitimin yararları şöyledir (Alkan, 1998; Demiray, 1999; Dinçer, 2016; Hızal, 1983; Holmberg, 2000; Kaya, 2002; Perraton, 1988; Uşun, 2006):

- Bireylere örgün eğitimden farklı eğitim seçeneği sunmaktadır.
- Eğitim ihtiyacı bulunan bütün bireylere aynı eğitim olanağı sunan uzaktan eğitim, fırsat eşitsizliğini en aza indirgemektedir.
- Bilişim teknolojileri sayesinde birçok bireye aynı zamanda ulaşılarak kitle eğitimini kolaylaştırmaktadır.
- Eğitim programlarındaki dersler aynı standartlarda hazırlanmaktadır.
- Aynı materyallerden birçok öğrencinin faydalanması eğitimde maliyeti düşürmektedir.
- Öğrencilere nitelikli eğitimciler tarafından hazırlanan zengin öğretim materyalleri sunarak eğitimde niteliği arttırmaktadır.
- Öğrenciye öğrenme yeri ve zamanı açısından serbesti veya esneklik sağlamaktadır.
- Öğrenciye çoklu ortamlarla desteklenen zengin bir eğitim sunmaktadır.
- Uzaktan eğitim bir zorunluluk olmamakla birlikte eğitim almak isteyen öğrencilere bu imkânı sağlamakta ve sınıf ortamında öğrenime öğrencileri zorlamamaktadır.
- Öğrencilerin özelliklerine uygun eğitim olanağı sunularak bireysel öğrenme sağlanmaktadır.
- Öğrenciler örgün eğitimde olduğu gibi birbirilerine bağlı olmadığı için bağımsız öğrenme sağlanmaktadır.
- Öğrenciye öğrenme sorumluluğu kazandırmaktadır. Öğrenme sorumluluğunun öğrencilere ait olması, öğrencilerin bilgiye erişmesini, kendi başlarına karar vermesini ve girişimcilik yönlerini geliştirmektedir.

- Bireylere verilen bilgiler ilk kaynaktan - uzman kişilerden - sağlanmaktadır.
- Bilişim teknolojileri vasıtasıyla daha çok öğrencinin eğitim imkânlarından yararlanmasını sağlamaktadır.
- Bireylerin başarısı aynı koşullarda belirlenip değerlendirilmektedir.
- Eğitim, bir yandan kitleselleştirilirken diğer yandan bireyselleştirilmektedir.
- Örgün eğitimdeki gibi belirlenen bir zamanda ve belirlenen kapalı bir alanda olma zorunluluğu bulunmamaktadır.
- Zaman ve mekândan kaynaklı (erken veya geç saatte ders yapma zorunluluğu; ısı, ışık, dekor vb.) problemler ortadan kalkmaktadır.
- Öğrencilere demokratik bir eğitim süreci sunmaktadır.
- Her bireyin, her yaşta eğitim görmesini yani hayat boyu eğitim almasını sağlamaktadır.
- Öğrenci öğretmenle bire bir iletişim kurarak eğitim alabilmektedir.
- Birey öğrenmede, özel yeteneklerini geliştirmektedir.
- Kullanılan teknolojiler sayesinde öğrenmede hareketlilik ve devamlılık sağlanmakta ve öğrenciler motive olmaktadır.
- İletişim araçları, basın-yayın ve yüz yüze eğitim etkili bir şekilde birlikte kullanılmaktadır.
- Bilgi teknolojilerine dayalı bir eğitim sürdürülmektedir.
- Bireylere, eğitim düzeyini arttırma, diploma ve sertifika alma olanağı tanıdığı için bireylerin eğitim alma istekleri de arttırmaktadır.
- Süresiz ve sınırsız eğitim kavramını ortaya çıkarmaktadır.
- Eğitim ve öğretim belirli standartlara uygun şekilde verilmektedir.
- Ölçme ve değerlendirmenin uzmanlar tarafından yürütülmesi objektif ve esnek bir yapı sunmakta güvenirlik, geçerlik ve yüksek kullanışlılık sağlamaktadır.

• Öğrenciye geribildirim daha hızlı ve daha detaylı yapılmaktadır.

• Uzaktan eğitim, çağdaş öğrencinin gelişen, değişen ve hayat boyu öğrenme ihtiyaçlarını karşılayabilmekte, gelişmekte olan veya gelişen ülkelerin gelişmelerine büyük ölçüde katkılar sağlamaktadır.

2.2.4. Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları

Birçok yönden yararı olan uzaktan eğitimin birkaç yönden de sınırlılığı bulunmaktadır. Bu sınırlılıklar şöyledir (Alkan, 1999; Demiray, 1999; Gökdağ, 1986; Hızal, 1983; Kaya, 2002; Keegan, 1983; Lewis, 1985; Verduin, 1994; Yorgancı, 1998) :

• Öğrencilerin aynı ortamda bulunmamaları, sosyalleşme sorunlarına neden olabilmektedir.

• Dıştan denetimli, öğrenme güdüsü oluşmamış öğrencilere sistem tarafından yeterli derecede yardım sağlanamamaktadır.

• Öğrenciler atölye ve laboratuvar gibi uygulamaya dönük ders ve konulardan yeterince faydalanamamaktadır.

• Öğretmenler spesifik konuları işlerken video ve canlı görüntü vasıtasıyla gelen görüntü ve sesler yetmeyebilmekte, vücut hareketleri ve mimik gibi unsurlar kullanılamamaktadır.

• Tutuma ve beceriye dönük faaliyetlerin oluşmasında yeteri kadar başarılı olunamamaktadır (Büyükkaragöz, 1994).

• İletişim teknolojilerine ve ulaşım olanaklarına bağımlı olma, çeşitli problemler doğurabilmektedir (Hakan ve ark., 1997).

• Öğretim elemanları ve öğrencilerin bilgisayar, cep telefonu, televizyon vb. iletişim araç ve teknolojilerinin kullanımından kaynaklanan sağlık sorunları olabilmektedir.

• Öğretmen ve öğrencinin aynı mekânda bulunmaması, öğrenme sürecinde oluşan öğrenme sorunlarının anında müdahalesine imkân tanımamaktadır.

• Öğrenci karşılaştığı sorunların anında giderilmemesi ve yardım görmemesinden dolayı uzaktan eğitimi bırakabilmektedir.

• Tek başına çalışma alışkanlığı oluşmamış bireylerde planlama zorlukları oluşmakta ve grupla çalışma avantajları ortadan kalkmaktadır.

• Çalışan bireylerin iş yaşantısı dışındaki zamanlarını uzaktan eğitime ayırması dinlenme, kendini geliştirme ve toplumla uyumlu bir şekilde bütünleşme olanaklarını engellemektedir.

• Öğrenci sayısının çokluğundan dolayı iletişim sorunları oluşmaktadır.

Tablo 2.1. Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi

Teknoloji	**Avantajlar**	**Dezavantajlar**
Yazılı Baskı	Malzemeler Ucuz Taşınabilir Yüksek konfor seviyesi Hazır, mevcut	Etkileşim yok Sınırlı duyusal katılım Okuma becerisi gerektirir Zaman gecikmesi
Sesli Mesaj	Düşük maliyetli Kullanımı kolay Etkileşimleri artırır	Uzunluk sınırlı olabilir Görsel ipucu yok Ücretli ücretler içerebilir
Ses dosyaları/CD	Ucuz Kolayca erişilebilir Kolayca kopyalanır	Görsel ipucu yok Etkileşim yok
Sesli konferans	Ucuz Kurulumu kolay	Görsel ipucu yok Donanım gerektirir
E-mail	Esnek İnteraktif Uygun	Donanım gerektirir Yazılım çeşitleri
Çevrim içi sohbet	Gerçek zamanlı etkileşimler Anlık geri bildirim	Benzer yazılım gerektirir Planlanmış olmalı
Web tabanlı Eğitim	Multimedya içerebilir Dünya çapında erişim İnteraktif	Bilgisayar gerektirir Web erişimi gerektirir Yavaş olabilir
Video kaset/DVD	Ucuz Kolayca erişilebilir Kolayca kopyalanır Ses ve görsel öğeler	Karmaşık kayıtlar Etkileşim yok Donanım gerektirir
Uydu Video konferans	Yüksek gerçekçilik İnteraktif olabilir	Pahalı donanım Planlanmış olmalı Genellikle tek yön
İnternet Video konferans	Yüksek gerçekçilik İnteraktif olabilir Nispeten ucuz	Planlanmış olmalı Küçük pencereler Yavaş ve sarsıntılı bir video olabilir
Kablolu/Yayın Televizyon	Kullanımı kolay Kolayca erişilebilir Videoya kaydedilebilir Ses ve görüntü içerir	Yüksek üretim maliyetleri Donanım gerektirir Etkileşim yok Planlanmış olmalı

- Ekonomik anlamda zayıf olan ülkelerde ve kırsal kesimlerde bağlantı sorunları ve internet erişiminde zorluklar oluşabilmektedir.

2.2.5. Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi

1700'lü yıllarda öğretimde çoğunlukla yazılı gereçler kullanıldığı için uzaktan eğitimin ilk uygulaması mektupla eğitim olarak adlandırılmıştır (Kaya, 2002). Bununla ilgili ilk örnek İngiltere'nin Boston Gazetesi'nde Steno Derslerini mektuplar aracılığı ile verileceğini okurlarına bildirmiştir (Çoban, 2013). Sonraki dönemlerde ise dünyada mektuplaşma sistemiyle bazı alanlarda öğretime devam edilmiştir. 5 Ülkemizde ise ilk örneklerin mesleki gelişim ve sınavlara hazırlık gibi faaliyetlerde uzaktan eğitimin kullanılmaya başlandığı görülmektedir (Gülbahar, 2009). 1900'lü yıllarla birlikte teknolojinin ilerlemesi, kitle iletişim araçlarını da etkileyerek radyo ve televizyon kanalları aracılığı ile uzaktan eğitimde yeni bir dönemin başlamasına neden olmuştur. Ülkemizde ise, Türkiye Radyo Televizyon kurumu (TRT) ihtiyaç duyulan alanlarda eğitime katkı sağlamaya başlamıştır (Özbay, 2015). Yine teknolojide meydana gelen yeni gelişmelerle birlikte açık öğretim üniversite ve liselede, tele konferans ve uydu yayınları üzerinden sürdürülebilir eğitime devam edilmiştir (Gülbahar, 2009). Günümüzde ise artık web ve internet teknolojileri sayesinde uzaktan eğitim hem içerik hem de kalite açısından daha yaygın biçimde gerçekleştirilmektedir (Moore, 2015). Kısaca özetlemek gerekirse e-öğrenme tek yönlü radyo ve televizyon yayını, telekonferans teknolojisi son olarak da internet aşamalarını tamamlayarak bugünkü haline gelmiştir (Parker, 1997).

2.2.6. Başlıca Uzaktan Eğitim Teknolojilerinin Özeti

2.2.7. Türkiye'de Uzaktan Eğitim

Uzaktan eğitim konusu ilk kez 1927 yılında Milli Eğitim Bakanı başkanlığında Türkiye'de eğitim sorunları bir toplantıda tartışılmış ve eğitimde karşılaşılan aksaklıkların ortadan kaldırılmasında mektupla öğretim yönteminin faydalı olacağı konusunda ortak bir karar almışlardır (Alkan, 1987). 1950'nin sonları ve 1960'ların ilk dönemlerinde mektupla eğitimin vermiş olduğu katkı ile birlikte Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı ortaklığında çeşitli teknik konuların mektupla öğretimi konusunda girişimlerde bulunulmuş ve Mektupla Öğretim Merkezi

kurulmuştur (Arar, 1999). 1968'te gelişen teknoloji ve yaygınlaşmayla Mektupla Öğretim Merkezi'nin adı Radyo ve Televizyonla Eğitim Merkezi olarak değişmiştir. Bunu takiben 1982 de Bilişim Merkezi adıyla faaliyet sunmaya devam etmiştir (Papi ve Büyükaslan, 2007). 1981 yılında ülkemizde televizyon aracılığıyla yapılan eğitimler okur-yazar oranını artırmış ve 1982 anayasasıyla Yükseköğretim kurumları tarafından verilen "eğitimi planlamak, düzenlemek, yönetmek ve denetlemek" Yüksek Öğretim Yasası kabul edilmiştir (Aksoy, Çukadar ve Çelik, 2003 ve Karakaya, 2005). 1981'de dönemin hükümeti tarafından üniversitelere ve Anadolu Üniversitesine uzaktan eğitim yapma hakkı vermiştir (Emin, 2020). Bu uygulama, televizyon programları aracılığıyla içerikler öğrencilere ulaştırmayı amaçlamış ve sonrasında video, bilgisayar destekli eğitim, radyo ve gazete kanalları öğrencilere ulaşılmıştır (Aktay ve Keskin, 2016). Milli Eğitim Bakanlığı Film, Radyo Televizyon Eğitim Başkanlığı 1993 yılında "Açık Lise" programıyla uzaktan eğitimin konusunda yeni bir dönem başlatmıştır (Çoban, 2013). COVID 19 pandemisinde Türkiye'de örgün öğretim planlamaları bir anda internet tabanlı uzaktan eğitime dönüştürülmüştür (Keskin ve Kaya, 2020).

2.2.8. Uzaktan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve değerlendirme eğitim-öğretimin kalitesini ortaya koymak adına gerçekleştirilir. Tanımlarına bakılacak olursa ölçme; gözlenen niteliklerin (değişkenlerin), gözlem sonuçlarının sayı veya sembollerle belirtilmesidir. Değerlendirme ise ölçme sonuçlarını bir ölçütle karşılaştırarak, ölçülen nitelik hakkında bir değer yargısına varma (anlamlandırma, karar verme, yorum yapma) sürecidir. Uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme yüz yüze eğitimde yapılan ölçme değerlendirmeden farklılaşmaktadır. Uzaktan eğitimde sürekli değerlendirme yapılması, şu üç durum açısından oldukça önemlidir (Balta ve Türel, 2013):

1- Geri dönüt sağlaması,

2- Öğrenciden öğrenciye farklılık gösteren öğrenme durumunun kontrol edilmesi,

3- Değerlendirme süreçlerinin sonucunda elde edilecek öğrenme kalitesinin belirlenmesi.

Uzaktan eğitimde yapılan ölçme ve değerlendirme yöntemleri geleneksel ve alternatif yöntemler olarak sınıflandırılabilir (Balta ve Türel, 2013). Geleneksel yöntemlerden

olan sözlü, yazılı ve çoktan seçmeli testler uzaktan eğitimde de kullanılmaktadır. Uzaktan eğitimde internet aracılığıyla bir araya gelen öğretmen ve öğrenciler yüz yüze eğitimde yapıldığı gibi sözlü sınav gerçekleştirebilmektedir. Yine internet ortamında hazırlanan yazılı soruları öğrencilere sorulur. Öğrenciler de cevaplarını yazarak öğretmene iletir. Uzaktan eğitimin dezavantajları düşünüldüğünde yazılı sınavların bu model için uygun olmadığı sonucu çıkarılabilir. Çoktan seçmeli testler ile yapılan değerlendirmede öğretmen soruları hazırlar sisteme yükler. Öğrencilerde seçenekler arasından birini seçerek ya da evet-hayır şeklinde cevaplar vererek sınavını tamamlar. Gelişmiş ülkeler çoktan seçmeli testler ile değerlendirme yöntemini sıkça kullanmaktadır (Archbald, 1991). Alternatif yöntemler olarak; otantik değerlendirme, portfolyo değerlendirme, performans değerlendirme, açık kitap, değerlendirme listeleri(rubrik) ve akran değerlendirme uzaktan eğitimde kullanılmaktadır.

2.2.8.1. Otantik Değerlendirme

Geleneksel yöntemlerde öğrencilerin öğrendiklerinin ne kadarını hatırladığı ölçülür ama otantik değerlendirmede kişinin çevresindeki değişiklikleri anlaması ve tüm süreci içine alan iyileştirme amaçlanır. Bu değerlendirme biçiminde öğrencilerin karşısına çıkan problem ve sorunları çözme becerilerini göstermeleri beklenir. Öğrenciler herhangi bir problemle karşılaştığında çözümüne yönelik fikirler üretmeli bu fikrinin işe yarayıp yaramadığını günlük yaşamında test ederek sonuçlarını görmeleri ve böylece üzerlerine düşen vazifelerini tamamlamaları beklenir (Archbald, 1991).

2.2.8.2. Portfolyo Değerlendirme

Portfolyo, öğrencilerin eğitim-öğretim sürecindeki çalışmalarını, gelişimlerini, performanslarını ve başarılarını kapsayan öğrenme çıktılarının toplamıdır. Öğrencilerin eğitim sürecindeki gelişimini yansıtan bir ayna gibidir. Çünkü bir ürün ortaya koymayı ve bu ürünün geliştirilmesi sürecinde tüm aşamaları kayıt altına almayı gerektiren bir değerlendirme türüdür (Paulson ve ark., 1991).

2.2.8.3. Performans Değerlendirme

Performans değerlendirme yönteminde kişiler günlük yaşamda karşılarına çıkabilecek sorunlarla nasıl başa çıkabileceklerini görmek amaçlanır. Bu kapsamda öğrencilerin karşılaştıkları problemlere karşı bilgi ve becerilerini kullanarak bir çözüm bulması ve

çözümünü ters ederek sonuçlarını görmesi beklenir. Esnek bir değerlendirme tarzı olduğu için kullanılacak ölçütlerin çok hassas bir biçimde belirlenmesi adil bir değerlendirme için oldukça önemlidir (Mueller, 2005).

2.2.8.4. Açık Kitap

Bu yöntemde öğrenciler elindeki kitaplarda yazılı olan bilgileri olduğu gibi aktarmayı değil, bu bilgileri üst düzey düşünme becerileriyle harmanlayarak karşılaştıkları problemleri çözmeleri beklenir. Yani açık kitap yöntemini kullanarak yapılan sınavlarda öğrencilerin üst düzey düşünme becerileri geliştirilmeye çalışılır (Rakes, 2008).

2.2.8.5. Değerlendirme Listeleri (Rubrik)

Değerlendirme yapılırken puan verilecek kısımların detaylı olarak belirlendiği ölçme aracı olarak tanımlanabilir (Başol ve ark,2013). Rubrikler, öğrencilerin hem kendilerinin hem de içinde bulundukları grubun kompozisyonlarının, sunumlarının ve projelerinin somut olarak değerlendirildiği bir çeşit puanlama ölçüsüdür. Bu nedenle rubrikler sunulduğunda öğretmenin elinde 26 ölçülebilir bir materyal bulunduğundan düşük not, memnuniyetsizlik gibi durumlarda iki tarafında tatmin olmasını sağlayan bir objektiflik sağlar (Palloff ve Pratt, 2009).

2.2.8.6. Akran Değerlendirme

Öğrencinin hazırladığı ödevler, sunumlar, araştırmalar ve projelerin yine kendi arkadaşları tarafından değerlendirilmesidir. Öğrenciler değerlendirme yaparken sunulan çalışmayı kendi ödevleri ile kıyaslayarak bütün olumlu ve olumsuz detayları söyler ve değerlendirilen öğrenci farklı bir açıdan bakma imkânı bulur. Akran değerlendirmesinde farklı bakış açıları sayesinde öğrenci kendi ödevine objektif olarak yaklaşabildiği için öğrenme sürecini de olumlu olarak etkilemektedir (Aldağ ve Gürpınar, 2007).

2.2.9. Yüz Yüze Eğitim ile Uzaktan Eğitimin Karşılaştırılması

Uzaktan eğitim yüz yüze eğitimin tamamlayıcısı olarak ortaya çıkmıştır. Uzaktan eğitim günümüzde yüz yüze eğitime alternatif bir eğitim modeli olarak hizmet sunmaktadır. Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime alternatif olması ile birlikte bu iki eğitim sistemi karşılaştırılarak taraflarca tartışmalara sebep olmuştur. Tepki boyutunda olan tartışmalar günümüzde bilimsel araştırmalar boyutuna gelmiştir (Kılınç, 2015).

Uzaktan eğitim ile örgün eğitim arasındaki farklar şu şekilde sıralanmaktadır (Uşun, 2006; Verduin ve Clark, 1994; Yumbul, 2021);

1. Yüz yüze eğitimde zaman, mekan kısıtlaması varken uzaktan eğitimde böyle bir kısıtlama yoktur.

2. Uzaktan eğitime katılanlar öğrenme sürecinde aktif olduğu için uzaktan eğitim modeli yüz yüze eğitim modeline göre öğrenci merkezli bir modeldir.

3. Uzaktan eğitim uygulaması daha fazla kitleye eğitim hizmeti sunabilmektedir.

4. Yüz yüze eğitim sistemi öğrenciye anında geri bildirim imkanı sağlarken uzaktan eğitimde geri bildirim süresi uzamaktadır.

5. Uzaktan eğitimde ders süreleri öğrenene göre esnetilebilirken yüz yüze eğitimde ders süreleri sabittir.

6. Yüz yüze eğitimde dersler eş zamanlı olarak işlenirken uzaktan eğitimde eş zamanlı ve ya eş zamansız olarak da işlenebilmektedir.

7. Uzaktan eğitim bireylere yaşam boyu öğrenme imkanı sunarken yüz yüze eğitimde yaş sınırlaması mevcuttur.

8. Uzaktan eğitimde öğrenen öğretenin etkisi altında olmadan öğrenim görürken yüz yüze eğitimde öğretenin etkisi söz konusudur.

9. Uzaktan eğitimde öğretmen-öğrenci ve ya öğrenci-öğrenci arasında iki yönlü bir iletişim söz konusu iken yüz yüze eğitimde çok çeşitli iletişim mevcuttur. Yüz yüze eğitim sürecinde karşılaşılan zaman, mekan, ekonomik ve fiziki imkan yetersizlikleri, öğretici sayısındaki yetersizlikler, kitlelere eğitim hizmeti götürmedeki yaşanan sorunlar ve aksaklıklar uzaktan eğitim uygulamasını gerekli kılmıştır.

Uzaktan eğitimin yaşam boyu öğrenmeyi desteklemesi, öğrenme sürecini belirli bir mekan ve zaman kısıtlamasından çıkarması, öğrenenlere bağımsız bir öğrenme fırsatı sunması, dünyanın dört bir yanındaki eğitim programları ve öğreticilerden yararlanma fırsatı sunması, içerik ve materyal zenginliği ile uzaktan eğitim çağımızda vazgeçilmez bir eğitim uygulaması haline gelmiştir. Uzaktan eğitimin tüm bu avantajlarının yanında dezavantajlarını da ele alacak olursak uzaktan eğitim yüz yüze eğitimin yerini tamamen

almamalı yüz yüze eğitimin destekleyicisi ve yardımcı bir unsuru olmalıdır (Yumbul, 2021).

2.3. Spor Kavramı

Spor, belirli kurallarla yönlendirilen fiziksel bir etkinliktir ve genellikle rekabet veya rekreasyon amacını taşır. Sporlar genellikle bireysel bireyler veya takımlar tarafından gerçekleştirilir ve bu etkinliklerde fiziksel çaba, beceri ve strateji önemli bir rol oynar. Spor hem eğlence hem de rekreasyon açısından değerlendirilebileceği gibi aynı zamanda bir meslek olarak da icra edilebilir. Bu faaliyet, fiziksel sağlığın geliştirilmesi amacının yanı sıra takım çalışmasının teşvik edilmesi, sportmenlik değerlerinin vurgulanması, rekabet duygusunun yaşanması ve bireysel gelişim fırsatlarının sunulması amacıyla kullanılabilir. Hem katılımcılar hem de izleyiciler için eğlenceli ve keyifli bir deneyim sunma potansiyeline sahip olan bir alandır.

Tarihte ilk spor etkinlikleri, savunma ve saldırı amaçlı yapılan araçlı veya araçsız aktivitelerle ilişkilidir. Başka bir ifadeyle, spor insanın doğayla olan yaşamsal mücadelesinde zorunlu bedensel hareketlerin sonucu olarak ortaya çıkmıştır (Fişek, 1998). "Spor" sözcüğü hakkında Türk Dil Kurumu'nun açıklamaları şu şekildedir: Belirli kurallar çerçevesinde toplu veya bireysel olarak icra edilen hareketlerin bütünü, zihinsel veya fiziksel yeteneklerin ilerletilmesi amacıyla gerçekleştirilen faaliyetler olarak tanımlanmaktadır (TDK Sözlükleri, 2013). Spor, insanın içsel arzularını tatmin etmeyi amaçlayan, belirli kurallar çerçevesinde icra edilen, rekabet odaklı, sosyal etkileşimi güçlendiren, birleştirici, bedensel, zihinsel ve ruhsal aktivitelerin kapsamlı bir bileşimidir(Şahin, 2006). Spor, modern toplumun vazgeçilmez bir unsuru olarak öne çıkar. Toplumun etkilediği kadar çevresindeki diğer toplumlardan da etkilendiği bir gerçektir. Bu bağlamda, sporun rolü her zaman sabit kalmayabilir (Tangen, 2021). "Spor" kelimesinin kökenleri, Latince "desportare" ve "isportus" kelimelerine dayanır. Bu kelimeler, "oynamak" veya "kaygısız bir şekilde zaman geçirmek" anlamını içerir. On birinci yüzyılda Fransızca "desport" kelimesi İngilizce' ye geçti ve "dinlenme, boş zaman ve rahatlama" anlamında kullanıldı. Zamanla bu kelime İngilizcede "sport" kelimesine evrildi ve "zamanı değerlendirmek, eğlenmek, hobi" anlamında kullanılmaya başlandı (Talimciler, 2015).

Spor, önceden belirlenmiş kurallar çerçevesinde gerçekleştirilen, maddi bir kazanç elde etme amacıyla veya sadece zevk odaklı yapılan bir etkinlik türüdür. Bu etkinlik, araçlı veya araçsız şekilde, bireysel olarak ya da takım halinde icra edilebilir ve katılımcının bireysel kapasitesiyle, çevreyle veya diğer bireylerle rekabet esasına dayalı bir mücadeleyi ifade eder. Spor etkinlikleri, fiziksel ve zihinsel yeteneklerin kullanılmasını ve geliştirilmesini içerirken, aynı zamanda bu alanda faaliyet gösteren meslekler ve ilgililerin çalışmalarını da kapsar (Erten, 2006). Spor, kazanmaya yönelik teknik ve fiziksel bir çabanın birleşimidir; seyirci açısından mücadele ve yarışmaya dayalı estetik bir süreç olarak tanımlanabilir. Toplumun merkezi ekseninde oluşturulan yapı içerisinde, bazen toplumun çelişkilerini ve özelliklerini yansıtan bir ayna işlevi görürken bazen de onu yönlendirebilen etkili bir araç olarak kullanılır. Ancak nihayetinde, spor önemli bir toplumsal kurum olarak kabul edilir (Çetinkaya, 2018). Grupe ve Mieth (1999) tarafından yapılan bir araştırmamada, spor kavramı temel kurallara dayalı olarak gerçekleştirilen aktiviteler ve yarışmalar olarak ifade edilmiştir. Bu etkinlikler, sadece küçük ve özel alanlarda değil, aynı zamanda büyük uluslararası organizasyonların bir parçası olarak da icra edilebilmektedir (Karabulut, 2018).

Sporun Önemi Spor, fiziksel ve zihinsel sağlığı geliştirmede, sosyal ilişkilerin kurulmasında ve temel yaşam becerilerinin geliştirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Sporla uğraşmak, daha sağlıklı, daha mutlu ve daha çok yönlü bir yaşam sürdürmemizi sağlar. İnsanların spor yapma alışkanlığı kazanması, yeteneklerini geliştirmesi açısından ve sağlıklı kalabilmeleri için spor yapmalarının elzem olduğu sonucu toplumun her kesimi tarafından kabul görmektedir. Toplum içinde sosyalleşmenin bir aracı olan spor, birey ve toplum ilişkilerinin geliştirilmesinde de etkili olmaktadır (Ramazanoğlu, 2005). Spor, birçok önemli toplumsal değerin şekillenmesi ve sürdürülmesinde etkili bir rol oynar. Belirlenen işlevleri farklı şekillerde yerine getirebilir. Spor kavramı, bireylerin kendilerini ifade edebilecekleri bir alan sağlama ve bu tür faaliyetleri destekleyerek sosyalleşme sürecine katılma amacını içerir. Spor, bireylerin hem psikolojik hem de sosyal yönden gelişimine yardımcı olur.

Spor, toplum için kültürün nesiller arası aktarımını kolaylaştırır ve düzenli bir toplumsal yaşam içinde yerleşik kurallara uyulmasını sağlar. Bu perspektiften bakıldığında, sosyalleşme bireyin kimliğini ve kişiliğini şekillendiren temel faktörlerden biridir

(Küçük, 2004).Ergenlik döneminde, çocukların daha sosyal hale geldikleri ve akran gruplarına daha fazla önem verdikleri bilinmektedir. Ergenlerin akran gruplarıyla daha yoğun ilişki içinde oldukları düşünülmektedir. Sporun sosyalleşme üzerindeki etkisinin büyük olduğu göz önüne alındığında, ergenlik dönemi için sporun önemi bir kez daha vurgulanmaktadır (Güneş, 2010). Taliaferro ve ekibinin (2010) yaptığı araştırma, lise öğrencilerinin spor etkinliklerine katılımı ile sağlık açısından olumsuz davranışları arasındaki ilişkileri incelemiştir. Elde edilen sonuçlara göre, spor etkinliklerine katılan öğrencilerin sigara içme olasılıklarının daha düşük olduğu gözlemlenmiştir (Crane, 2015). Medya bağımlılığının artışı, sınırlı fiziksel aktiviteler ve düzensiz yeme alışkanlıkları gibi faktörler, çocukların yaşam tarzını olumsuz etkileyerek ciddi sonuçlara yol açabilir. Bu etkiler sonucunda aşırı kilo, obezite, fiziksel kısıtlamalar ve hareketsizlik gibi sorunlar ortaya çıkabilir. Bu durum, fiziksel, metabolik ve ortopedik rahatsızlıkların artmasına sebep olarak ciddi toplumsal sorunlar doğurabilir (Karabulut, 2018).

2.3.1. E-Öğrenme ve Spor

Öğrenme ortamının e-öğrenme ile çeşitlilik kazanması, bireylerin ilgi ve gereksinimlerine yönelik programların artmasını sağlamıştır (Luke ve Cope, 1994). Ortaya çıkan bu durumla birlikte spor ortamlarında, bireysel becerilerden kaynaklı öğrenebilme farklılıkları ortadan kalkar, sınırsız tekrar şansı sağlanır, zihinsel, fiziksel ve duyuşsal aktivite meydana getirerek sporda bir becerinin öğrenilmesinde önemli katkıda bulunabilir (Kırık, 2014). Kovid 19 pandemisi tüm toplumları alternatif eğitim sistemlerini kullanmaya yönlendirmiş ve bu geçiş süreci tüm sektörlerde yaşanmıştır. Özellikle kapanmalarla başlayan hareketsiz yaşamın olumsuz etkilerini azaltmak için fiziksel aktivite, beden eğitimi ve ya spora, katılımı artırabilmek için video konferans, uzaktan eğitim gibi seçenekler kullanılarak yapılmıştır. Hammami ve ark., (2020), pandemi sırasında ruhsal ve fiziksel sağlıkta oluşabilecek kötü durumları engellemek için yaşadığı ortamda fiziksel aktivite yapılması gerektiğini vurgulamıştır. Toplumsal katılımı artırmak için spor salonları üyelerine çevrimiçi ya da çevrimdışı programlar sunmuştur (Fitzgerald, 2020). Hatta Beden eğitimi ve spor öğretmenleri canlı derslerde göstermiş olduğu bu özverili çalışma aracılığı ile öğrencilerinin hareket etmeye yönlendirmiş ve kısmen de olsa hareketsiz yaşamı önlemiştir. Her ne kadar çocukların

ya da bireylerin egzersiz programlarına düzenli olarak katılması ve ya yapması ailelerin ekonomik düzeylerine bağlı olarak gerekli teknolojik altyapıya sahip olup olmamalarına, bilgisayar veya tablete sahip olma durumlarına göre çeşitlilik göstermektedir. Yukarıda bahsedilen sorunlardan hariç beden eğitimi ve spor öğretmenleri arasında ders işleme yönteminde ki farklılaşmalar nedeniyle teorik ağırlıklı uzaktan eğitiminde uygulandığı ne yazık ki görülmüştür. Avrupa Beden Eğitimi Birliği (2020) tarafından 31 farklı ülkede yapılan araştırmada, üye ülkeler arasında %41'inde okulların kapatıldığı, %38,5'inde ise okullar açık ve beden eğitimi dersi kısıtlandırılmış olarak veya dünya sağlık örgütünün açıkladığı kriterlere uygun olarak yapıldığı raporlanmıştır. Bunların yanı sıra okulların kapatıldığı ülkelerde öğretmenlerin uzaktan eğitime geçtiği ve sosyal medyalarda fiziksel aktiviteyi yapanların sayısını artırmak için kampanyalar düzenlendiği ifade edilmektedir (Yıldız ve Bektaş, 2020).

2.3.2. Türkiye'de Spor Liseleri

Sporcuların hem akademik hem de spor eğitimlerini bir arada sürdürebilmelerini amaçlayan spor okullarının tarihine ve ülkelerin spor liseleri organizasyonlarına baktığımızda, 1936 yılında Leningrad'da kurulan "Alekseyev Okulu" ile Sovyetler Birliği'nin öne çıktığını görüyoruz (Ramazanoğlu, 2005). Sonraki dönemlerde, bu okullara ek olarak farklı spor okulları da faaliyete geçirilmiştir. 1967 yılında ise yaklaşık 3000 çocuk bu eğitim sistemine katılmıştır. İlk resmi yatılı spor okulu ise 1962 yılında Taşkent'te kurulmuştur (Öçalan ve ark., 2018).

Finlandiya'da, spor odaklı liselerin kurulmasını amaçlayarak 1930'lu yılların başında Ulusal Spor Eğitim Merkezi'nin açılmasıyla ilk adım atılmıştır. Benzer şekilde, 1960 yılında İsveç'te kamu ve spor organizasyonlarının bir araya gelerek gençlere farklı bir eğitim sunma kararı aldığı gözlemlenmektedir (Öçalan ve ark., 2018). Doğu Almanya'da, 1952 yılında yetenekli sporcuları tespit etmek ve geliştirmek amacıyla "Yüksek Performans Spor Sistemi" kurulmuştur. Bu sistem içerisinde yer alan spor okulları aracılığıyla, Olimpiyat Oyunları'na katılan sporcuların %80'i bu okullardan yetişmişlerdir.

Ayrıca, 25 farklı spor okulundan mezun olan sporcu öğrenciler, toplamda 572 olimpiyat madalyası kazanmışlardır (Öçalan ve ark., 2018). 2012 yılında Londra'da gerçekleştirilen Yaz

Olimpiyat Oyunları'nda, Alman Olimpiyat Takımı'nın 392 sporcu üyesinden 104'ü (%26.6), söz konusu spor okullarından mezun olan sporcu öğrencilerden oluşmaktaydı (MEB, 2021).

Türkiye'deki ilk Spor Lisesi, 2004-2005 eğitim-öğretim yılında İstanbul'da kurulmuştur. Spor liseleri, ortaöğretimin genel amacının yanı sıra öğrencilere beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceriler kazandırmayı amaçlar. Ayrıca, nitelikli bireylerin yetiştirilmesine katkı sağlamayı ve beden eğitimi ile spor alanında kaliteli bireylerin yetişmesine destek olmayı amaçlarlar. Öğrenci alımı spor liselerine yetenek sınavıyla gerçekleştirilir. Bu okullarda her şubeye alınacak öğrenci sayısı 30'dur ve her yıl alınacak öğrenci sayısı 5 şube sınırlamasını aşamaz (MEB, 2018).

Spor liseleri, spor eğitimi alanında yatılı, gündüzlü ve karma şekillerde faaliyet gösteren ortaöğretim düzeyindeki okullardır. Bu okullar, öğrencileri sporla ilgili bir üst öğrenim kurumuna hazırlamak amacıyla kurulmuştur. Bu nedenle spor liselerinin genellikle yükseköğretim kurumlarının bulunduğu bölgelerde ve sporun geliştirilmesinin amaçlandığı yerlerde açılması hedeflenmiştir. Eğitim programında özellikle spor derslerine ağırlık verilmesi, çeşitli spor alanlarına odaklanan derslerin zenginliği ve giriş sınavlarında uygulanan yetenek değerlendirmeleri, spor liselerini diğer liselerden ayıran en belirgin özelliklerdir. Bu okullara öğrenci alımı, yetenek sınavlarının sonuçları ile ortaokuldaki akademik başarılarının birleştirilmesi sonucunda gerçekleştirilir(Arıkan, 2015). Milli Eğitim Şurası, 1-5 Kasım 2010 tarihleri arasında düzenlenmiştir. Bu şurada, farklı disiplin anlayışlarına sahip okullar arasında yer alan güzel sanatlar ve spor liselerinin, iki ayrı okul türü olarak ayrılması ve "Spor Lisesi" ile "Güzel Sanatlar Lisesi" adları altında eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmeleri önerilmiştir. Bu öneri doğrultusunda, ilgili okullar yeniden yapılandırılmış ve güzel sanatlar ile spor liseleri "Spor Lisesi" ve "Güzel Sanatlar Lisesi" adlarını taşıyan iki farklı okul türü olarak faaliyet göstermeye başlamıştır.

2022-2023 Eğitim Öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olan Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen 85 Spor Lisesi ile eğitimöğretime devam edilecektir (MEB, 2022). Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, ilgili Bakanlık Makamı Onayı ile kurulan Proje Okulu Belirleme Komisyonunun 09.06.2022 tarihli ve 2022/3 nolu toplantısında alınan karar gereği, Spor liselerinden 51 okulun proje okulu kapsamına alınmasına karar verilmiştir. Bu karar, ilgili (a) ve (b) Yönetmelik hükümleri çerçevesinde belirlenmiştir (Meb, 2022).

2.3.3. Spor liselerinin kuruluş amaç ve hedefleri

Millî Eğitim Bakanlığı, Spor liselerini, öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceriler kazanmalarını ve aynı zamanda başarılı sporcular olarak yetiştirilmelerini hedefleyen eğitim kurumları olarak kurmuştur. Bu liseler, ulusal ve uluslararası düzeyde spor alanındaki gelişmeleri dikkate alarak, Türk sporunun ilerlemesine katkı sağlayacak gençlerin yetişmesini amaçlamaktadır. Öğrencilere, takım ruhuyla işbirliği yapma alışkanlığı kazandırarak, spor disiplini ve etik değerleri benimsemelerini ve örnek bireyler olarak yetişmelerini amaçlayan bu okullar aynı zamanda öğrencileri yükseköğretim düzeyinde beden eğitimi ve sporla ilgili programlara hazırlamayı, spor alanında araştırma yapma yeteneklerini geliştirmeyi ve kendi yeteneklerine uygun şekillerde uygulama yapabilme kapasitesini kazandırmayı hedeflemektedir (Altındaş, 2009).

Spor liseleri, Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde resmi bir okul türü olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Günümüzde, Türkiye genelinde Milli Eğitim Bakanlığı'nın talep ve ihtiyaç doğrultusunda Spor liseleri açmasıyla, spor alanında daha geniş bir öğrenci kitlesine ulaşma hedeflenmektedir (Dilekçi, 2022). 6 Nisan 2022 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında imzalanan protokol ile Spor Liseleri öğrencilerine 1. Kademe Yardımcı Antrenörlük belgesi verilmesi kararı alınmıştır. Bu gelişme, spor camiasının antrenör temini ihtiyacına Spor Liselerinin nitelikli bir katkı sağlama amacı doğrultusunda önemli bir adım olduğunu vurgulamaktadır (GSB, 2023).

2.3.4. Spor lisesi türleri

Genel Spor Liseleri, Güzel Sanatlar Liseleri ve Mesleki Eğitim Liseleri, 2011 yılına kadar ayrı ayrı bağımsız bir Genel Müdürlük bünyesinde faaliyet göstermekteydi. Fakat,

2011 yılında yayınlanan 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile bu yapı değişikliğe uğradı. Spor liseleri, aynı yıl içerisinde Güzel Sanatlar Liseleri ile Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlandı. Ne var ki, bu düzenleme uzun süreli bir geçerliliğe sahip olmadı. 2018 yılında ise bu yapı bir kez daha revize edildi. Günümüz itibariyle, hem Güzel Sanatlar Liseleri hem de Spor liseleri, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak faaliyet göstermektedir (Resmi Gazete, 2011). Spor liseleri, mevcut durumda Genel Spor Lisesi, Tematik Spor Lisesi ve Proje Spor Lisesi olarak farklı alt kategorilere ayrılmış durumdadır. Spor liseleri, 2009 yılına kadar Genel Spor Lisesi adı altında faaliyet göstermişlerdir. Türkiye'de kurulan ilk Tematik Spor Lisesi ise, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Voleybol Federasyonu (TVF) arasında imzalanan bir protokol ile 2009 yılında İstanbul'da "TVF Spor Lisesi" adıyla eğitime başlamıştır (Bişgin, 2022).

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından 2016 yılında, olimpik spor branşlarının spor liselerinde daha fazla yer alması ve uluslararası düzeyde ülkeyi temsil edecek sporcuların Spor liselerinde eğitim görmesi hedefi doğrultusunda yeni spor liseleri açılmıştır. Bu dönemde aynı zamanda nitelikli sporcuların yetiştirilmesine yönelik olarak Gençlik ve Spor Bakanlığı (GSB) ile Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) arasında imzalanan protokol kapsamında, yalnızca belirli bir spor branşı üzerinde eğitim veren Tematik Spor liseleri de kurulmuştur. Söz konusu protokolle, 2016 yılında genel spor liselerinden farklı olarak dört ana branş (futbol, basketbol, voleybol, hentbol) üzerine yoğunlaşan yeni okullar açılmıştır. Bu dönemde toplamda 10 adet Tematik Spor Lisesi, yalnızca tek bir spor branşı eğitimi sunacak şekilde faaliyete geçirilmiştir (MEB, 2016). 2020 yılında yayınlanan resmi yazı ile 4 (dört) adet Spor lisesi proje okul kapsamına alınmış ve bu okullar da proje Spor lisesi statüsüne geçmiştir. 2022 yılı itibariyle Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, ilgi (c) Bakanlık Makamı Onayı ile kurulan Proje Okulu Belirleme Komisyonunun 09.06.2022 tarihli ve 2022/3 nolu toplantısında alınan komisyon kararı gereği Spor liselerinden 51 okulun proje okulu kapsamına alınmasına karar verilmiştir. Bu okullar, genel Spor liselerinden farklı olarak öğretmen ve yönetici atamalarını proje okul atama yönetmeliğine göre gerçekleştirmektedir (Dilekci, 2022).

2.3.5. Spor liselerinin öğretim programları

Son olarak, 19 Şubat 2018 tarihinde kabul edilen ve 56 sayılı kararla ilgili sunulan Anadolu Lisesi, Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi, Fen Lisesi ve Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgeleri ile aynı tarihteki 59 sayılı kararla onaylanan Ortaöğretim Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi ve 60 sayılı kararla kabul edilen düzenlemelere göre, 2022-2023 döneminden itibaren yürürlükteki program ve haftalık ders saatleri esas alınarak işleyiş sağlanacaktır (TTK, 2022).

Spor lisesi öğrenciler tüm sınıf şubelerinde haftalık 40 saatlik ders görmektedirler. Dersler 4 yıllık eğitim süresince kültür ve spor dersleri şu şekilde planlanarak uygulanmaktadır. 9 sınıfta 12 saat spor dersleri 18 saat kültür dersleri şeklinde uygulanmaktadır. 10 sınıfta 13 saat spor dersleri 17 saat kültür dersleri uygulanmaktadır. On birinci sınıfta, 22 saat spor dersi, 15 saat kültür dersi, 2 saat seçmeli ders ve 1 saat rehberlik ve yönlendirme saati şeklinde bir ders programı uygulanmaktadır. 12. sınıfta ise, 24 saat spor dersi, 13 saat kültür dersi, 2 saat seçmeli ders ve 1 saat rehberlik ve yönlendirme saati şeklinde bir ders programı bulunmaktadır. Spor liseleri, özellikle beden eğitimi ve spor müfredatına ağırlık verilen eğitim kurumları olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu liseler, Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı ortaöğretim kurumlarıdır. Spor lisesi öğrencileri, mezuniyet sürelerini tamamladıkları döneme kadar, toplamda 4 yıl boyunca 24 farklı spor içeriğine yönelik dersleri alarak eğitim görmektedirler (MEB, 2022).

Tüm spor liselerinin öğretim programları, aşağıdaki başlıklar altında düzenlenmiştir: Spor ve kültür dersleri için hazırlanan öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri temel alınarak oluşturulmuştur. Bu öğretim programları, genel amaçları, hedeflediği becerileri, öğrenme ve öğretme yaklaşımını, ölçme ve değerlendirme yöntemlerini, programın uygulanma şeklini, yapısını, üniteleri ve içerikleri kapsar (EBA, 2021). Spor dersleri eğitim programları incelendiğinde 9. sınıf derslerinde spor alanı ile ilgili toplam 133 kazanıma rastlanmıştır. Bunlar Takım Sporları dersi 113, Temel Spor Eğitim dersi 20 kazanım bulunmaktadır. 10. sınıf derslerinde spor alanı ile ilgili toplam 183 kazanıma rastlanmıştır. Bunlar Takım Sporları dersi 113, Genel

Cimnastik dersi 45, Bireysel Sporlar 25 kazanım bulunmaktadır.11. sınıf derslerinde spor alanı ile ilgili toplam 234 kazanıma rastlanmıştır. Bunlar Takım Sporları dersi 113, Beslenme dersi 44, Ritim Eğitimi ve Halk Dansları 36, Atletizm 16, Bireysel Sporlar 25 kazanım bulunmaktadır. 12. sınıf derslerinde spor alanı ile ilgili toplam 388 kazanıma rastlanmıştır. Bunlar Takım Sporları dersi 113, Spor Yönetimi ve Organizasyon dersi 51, Spor Psikolojisi ve Sosyolojisi 71, Atletizm 14, Bireysel Sporlar 25, Antrenman Bilgisi 45, Spor Tarihi 42, Artistik Cimnastik, 27 kazanım bulunmaktadır (EBA, 2021).

Spor liselerinde öğrencilerin hangi branşına yönlendirileceğine müfredatın ve okul çevresinin imkânlarına göre zümre öğretmenler kurulunun önerileri dikkate alınıp lise idarelerince karara bağlanır. Spor uygulamaları ve bunlar ile alakalı faaliyetler, sporcuların ilgi, arzu, kabiliyetlerine bakılarak ferdi ya da takım sporlarına dönük öğretmenlerinin eşliğinde yapılan sportif etkinlik ve müsabakalara katılım sağlanır (Çiçek, 2022).

Tablo 2.2. Spor Lisesi Müfredatı

SPOR LİSESİ					
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ					
	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	5	5	5	5
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
	TARİH	2	2	2	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	6	6	-	-
	FİZİK	2	2	-	-
	KİMYA	2	2	-	-
	BİYOLOJİ	2	2	-	-
	FELSEFE	-	2	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	1	1	1	1
	GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1	1
	SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
ORTAK DERSLER	TEMEL SPOR EĞİTİMİ	3	-	-	-
	SPOR ANATOMİSİ VE FİZYOLOJİSİ	-	-	2	-
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TARİHİ	-	-	-	2
	ANTRENMAN BİLGİSİ	-	-	-	2
	ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ	-	-	-	1
	SPORCU SAĞLIĞI	-	-	2	
	SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU	-	-	-	2
	SPOR PSİKOLOJİSİ VE SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	SPOR VE BESLENME	-	-	2	-
	EĞİTSEL OYUNLAR	2	-	-	-
	GENEL JİMNASTİK	-	2		-
	RİTİM EĞİTİMİ VE HALK DANSLARI	-	-	3	-
	ATLETİZM	-	-	2	2
	ARTİSTİK JİMNASTİK	-	-		2
	TAKIM SPORLARI	4	4	4	4
	BİREYSEL SPORLAR**	-	4	4	4
	SPOR UYGULAMALARI*	1	1	1	1

Tablo 2.2. Spor Lisesi Müfredatı **(Devamı)**

SEÇMELİ DERSLER	**ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI**		**36**	**38**	**33**	**33**
	AKADEMİK ÇALIŞMALAR	SEÇMELİ MATEMATİK (2)	-	-	6	6
		TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2
		SEÇMELİ FİZİK (2)	-	-	4	4
		SEÇMELİ KİMYA (2)	-	-	4	4
		SEÇMELİ BİYOLOJİ (2)	-	-	4	4
		SEÇMELİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (2)	-	-	(3)(5)	(3)(5)
		SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
		ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	(2)(4)
		SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
		PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
		SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
		MANTIK (1)	-	-	2	2
		SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	2	2

SEÇMELİ DERSLER	**İNSAN, TOPLUM VE BİLİM**	FEN BİLİMLERİ UYGULAMALARI (2)	-	-	(2)(3)	(2)(3)
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		SOSYAL BİLİM ÇALIŞMALARI (2)	(2)	(2)	(2)(3)(4)	(2)(3)(4)
		BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM (4)	1	(1)(2)	(1)(2)(3)	(1)(2)(3)
		PROJE TASARIMI VE UYGULAMALARI (4)	(2)	(2)	(2)(3)(4)	(2)(3)(4)
		DÜŞÜNME EĞİTİMİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	-	-
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	1	1	1	1
		SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM VE GIDA GÜVENLİĞİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		İKLİM, ÇEVRE VE YENİLİKÇİ ÇÖZÜMLER (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		TEMEL HUKUK BİLGİSİ (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		GİRİŞİMCİLİK (1)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
		METİN TAHLİLLERİ (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (4)	(2)	(2)	(2)(4)(6)	(2)(4)(6)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	2	2	2	2
		TÜRK DÜNYASI COĞRAFYASI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		ORTAK TÜRK EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		ORTAK TÜRK TARİHİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)

Tablo 2.2. Spor Lisesi Müfredatı **(Devamı)**

SEÇMELİ DERLER	DİN, AHLÂK VE DEĞER	KUR'AN-I KERİM (4)	2	2	2	2
		KUR'AN-I KERİM'İN ANLAM DÜNYASI (2)	-	-	2	2
		PEYGAMBERİMİZİN HAYATI (4)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		TÜRK DÜŞÜNCE TARİHİ (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		KLASİK AHLAK METİNLERİ (2)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	KÜLTÜR, SANAT VE SPOR	ADABI MUAŞERET (1)	(1)(2)	(1)(2)	-	-
		TÜRK SOSYAL HAYATINDA AİLE (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		İSLAM BİLİM TARİHİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)(4)	(2)(4)
		İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		SPOR EĞİTİMİ (3)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)(3)	(1)(2)(3)
		SANAT EĞİTİMİ (3)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)(3)	(1)(2)(3)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI			3	2	6	6
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME			1	-	1	1
TOPLAM DERS SAATİ			40	40	40	40
PROGRAM DIŞI ETKİNLİKLER	SOSYAL SORUMLULUK PROGRAMI					
	HAYATBOYU ÖĞRENME/SERTİFİKASYON					

Talim Terbiye Kurulu Haftalık Ders Programı

2.3.6. Spor lisesi alan dersleri

Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı Mesleki Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen ortaöğretim kurumlarında, alan ve bölüm dersleri, bir mesleğe yönelik nitelikli eleman yetiştirme amacı taşıyan kurumlarda mesleki gelişime katkı sağlayan dersler olarak ifade edilir. Bu dersler, kültür dersleri ve seçmeli dersler dışındaki tüm derslerin toplamını içerir. Alan ve bölüm dersleri, öğrenciyi hedeflediği mesleğe yönlendirir ve ilgili iş alanlarında gelişim imkânı sağlar (MEB, 2018). Spor liseleri, 6 Nisan 2022 tarihinden itibaren mezun olan öğrencilerini "Yardımcı Antrenör" unvanıyla mezun etmeye başlamıştır. Bu değişiklik, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı Mesleki Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nün yönettiği ortaöğretim kurumlarında yer alan Spor liselerini içermektedir. Spor liselerinin alan dersleri aşağıdaki tabloda belirtildiği şekildedir (MEB, 2017).

2.3.7. Spor lisesi seçmeli dersleri

Seçmeli dersler, lise veya üniversite öğrencilerinin eğitim süreçlerinin bir parçası olarak seçebilecekleri derslerdir. Bu dersler, öğrencilere ilgi alanlarını keşfetme ve müfredat

dışı konuları inceleme fırsatı sunar. Seçmeli derslerin çeşitleri okullar veya kurumlar arasında değişebilir ve yıldan yıla farklılık gösterebilir. Örneğin, sanat ve müzik, yaratıcı yazarlık, yabancı diller, teknoloji ve bilgisayar bilimi, beden eğitimi ve spor, felsefe ve din bilimleri, iş ve ekonomi, çevre bilimi, tarih ve sosyal bilimler, tiyatro ve drama gibi seçmeli dersler sunulabilir. Bu tür dersler öğrencilere yeni beceriler kazandırma, farklı bakış açıları edinme ve ilgi alanlarını daha derinlemesine keşfetme şansı sunabilir. Seçmeli dersler, öğrencilerin eğitimlerini genişletmelerine ve temel akademik konuların dışında yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Aynı zamanda yeni ilgi alanlarını keşfetmelerine destek olabilir ve mezuniyet sonrasında üniversiteye veya kariyer yolculuklarına hazırlanmalarına yardımcı olabilir.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin İkinci Bölümü olan "Öğretim Programları, Ders Kitapları, Eğitim ve Öğretim Materyalleri" başlığını taşıyan 10. madde (d) fıkrasında, seçmeli dersler şu şekilde tanımlanmıştır: Seçmeli dersler, öğrencilerin hedefledikleri ve ilgi duydukları alanda gelişmelerine veya kişisel yeteneklerini geliştirmelerine imkân sağlayan derslerdir. Bu dersler, öğrencilerin çeşitli programlarda ilerlemelerini ve yöneldikleri alanda gelişimlerini desteklemek amacıyla sunulmaktadır (MEB, 2016). Spor lisesi öğrencilerinin seçebileceği ders saatleri on birinci sınıfta iki saat, on ikinci sınıfta üç saatle sınırlandırılmıştır.

2.3.8. Spor liseleri spor tesisleri ve teknik alt yapıları

"Spor tesisi" terimi, spor hizmeti sunulan ve bu amaca yönelik olarak düzenlenmiş ve donatılmış her türlü spor alanını ifade eder. Spor hizmetleri, spor endüstrisinin önemli bileşenlerinden biri olarak kabul edilir ve spor etkinliklerinin gerçekleştirildiği tesisler, spor hizmetleri içerisinde önemli bir rol oynar (Diril ve ark, 2019). Spor etkinliklerinin ve yarışmaların başarısı, seyircilerin ve sporcuların (katılımcıların) keyifli zaman geçirmelerine bağlıdır. Bu ise, spor tesislerinin fiziksel yapısı ve tasarımıyla yakından ilişkilidir. Tesislerin büyüklüğü ve işlevsel düzenlemeleri, kullanıcıların kolaylıkla hareket etmelerini sağlamalı ve tesis içinde ihtiyaç duydukları her şeyi rahatça bulabilmelerini mümkün kılmalıdır. Bu nedenle, spor tesislerinin fiziksel yapı ve düzenlemeleri son derece kritik bir öneme sahiptir (Damar, 2021).

Açıkada ve ark., (2008), yaptıkları araştırmada, spor tesislerinin ve alanlarının yetersizliğinin, elde edilen kazanımlara ulaşamama nedeni olduğunu belirlemişlerdir (Berkant ve Hekimoğlu, 2021). Benzer şekilde, Çolakoğlu ve Karaküçük (2006) araştırmalarında spor alanında başarısızlığın temel nedenlerinin maddi zorluklar, malzeme eksikliği ve tesis yetersizliği olduğunu sonucuna varmışlardır (Berkant ve Hekimoğlu, 2021). Nar (2007) tarafından yapılan araştırmada, alt yapı, araç gereç ve personel eksiklikleri gibi nedenlerden dolayı spor liselerinde verilen eğitimin yeterli düzeye ulaşamadığı sonucuna varılmıştır (Arıkan, 2015). Orunaboka ve Nwachukwu (2012) tarafından gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre, okullardaki teknik altyapı ve tesis eksikliklerinin spor eğitimlerini olumsuz etkilediği ortaya konmuştur. Bu araştırma, okul eğitim sürecinin daha etkin ve verimli olabilmesi için tesislerin ve stadyumların içine dersliklerin kurulması ve öğretmenlerin istihdam edilmesi gibi önerilere yer vermiştir (Berkant ve Hekimoğlu, 2021). Şentürk (2016) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, öneriler şunlar olarak sunulmuştur: programın güncellenmesi, öğretmen istihdamının artırılması, öğretmenlere hizmet içi eğitimler sağlanması, spor liselerinin statülerinin gözden geçirilmesi ve spor liselerinin artan ekonomik potansiyel bağlamında fiziksel ve donanımsal olarak geliştirilmesi (Berkant ve Hekimoğlu, 2021). Nacar ve ark., (2013), İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan 7 güzel sanatlar ve spor lisesi ile bu okullarda görev yapan 35 öğretmene anket uygulayarak, spor lisesi tesisleri ve donanımları ile ilgili şu verileri elde etmiştir: "Okulumuzdaki spor tesisleri sayı olarak yeterli midir?" sorusuna %8,5 kesinlikle katılmıyorum, %42,8 katılmıyorum, %2,8 kararsızım, %34,2 katılıyorum, %11,4 kesinlikle katılıyorum yanıtını vermiştir. "Okulumuzdaki spor tesisleri aydınlatma ve personel açısından yeterlidir" sorusuna %11,4 kesinlikle katılmıyorum, %40,0 katılmıyorum, %5,7 kararsızım, %37,1 katılıyorum, %5,7 kesinlikle katılıyorum yanıtını vermiştir. Araştırmanın kapsadığı öğretmenlerin %51,4'ü spor tesislerinin sağlık açısından yetersiz olduğunu, %40'ı spor tesislerinin havalandırma, aydınlatma ve personel açısından yetersiz olduğunu, %48,5'i ise spor tesislerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir (Nacar ve ark., 2013).

2022-2023 Eğitim öğretim yılına ait Türkiye'deki Spor liselerine ve Millî Eğitim Bakanlığı'nın resmi internet sayfalarından elde edilen bilgilere dayanarak, aşağıdaki

sonuçlara ulaşılmıştır: Bu dönemde Türkiye genelinde toplam 85 Spor lisesi bulunmaktadır. Bu liselerde toplam 1197 derslik ve 1695 öğretmen görev yapmaktadır. Öğrenci sayısı ise 21892 olarak kaydedilmiştir. Bunun yanı sıra 2022-2023 eğitim öğretim yılında 51 okul proje okulu kapsamında eğitim öğretim faaliyetlerine devam etmektedir. Bu 85 spor lisesinde toplamda 48 spor salonu bulunmaktadır. Ancak, 37 spor lisesinde herhangi bir spor salonu bulunmamaktadır. Bu durum, spor salonlarının bazı okullarda eksikliğini göstermektedir.

Tablo 2.3. Spor Salonları Olan ve Olmayan Spor Liseleri Sayılarının Karşılaştırmaları

Türkiye Geneli Spor Lisesi Sayısı
Türkiye Genelinde Spor Liselerinden Spor Salonu Olan Okul Sayısı
Türkiye Genelinde Spor Liselerinden Spor Salonu Olmayan Okul Sayısı

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın bu bölümünde model, evren ve örneklemi, veri toplama araçları ve kullanılan istatistikî yöntemlere yer verilmiştir.

3.2. Araştırmanın Modeli

Çalışma nitel ve nicel araştırma modelleri kullanılan bir saha çalışmasıdır. Öğrenci grubuna " Nicel Yöntem", Öğretmen grubuna "Nitel Yöntem" uygulanmıştır.

Nicel araştırma modeli, mevcut duruma ve şartlara müdahale etmeden var olan durumu gözlemleyebilmek ve ölçmektir (Karasar, 2006). Nicel yöntemde araştırma deseni olarak ilişkisel tarama türü tercih edilmiştir. Karasar (2009) ilişkisel tarama modellerini iki ve daha fazla sayıdaki değişkenler arasında beraber değişimin varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleri olarak ifade etmektedir.

Nitel araştırma olaylara başkalarının gözüyle bakmayı, olayları bağlam etrafında toplamayı, bilginin inşa edildiği, döngüselliği, derinlemesine inmeyi ve tanımlanması açısından araştırmaya derinlik katmaktadır (Baltacı, 2019). Araştırma deseni olarak bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi içinde anlamaya çalışan ya da bir sistem veya konu hakkında derinlemesine bilgi etmeye çalışmada kullanılan (Merriam, 1998) durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışmasında katılımcıların gerçek ortamdaki tecrübelerini ve bilgilerini paylaşmaları ve bunların sistemli bir şekilde raporlanması (Davey, 1991) esas alınır.

3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın amacına yönelik, üzerinde araştırma yapılabilecek veya genelleme yapılacak tüm kişilerin (birimlerin) oluşturduğu gruba evren denir (Erkuş, 2013).

Araştırmamızın evrenini ve örneklemini Kayseri Spor Lisesi'nde öğrenim gören 250 öğrenci ve Kayseri Spor Lisesi'nde görev yapan 16 öğretmen oluşturmaktadır.

3.3.1. Gönüllü Gruplarının Oluşturulması

Bu araştırma Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Kayseri Spor Lisesinde farklı sınıf düzeylerinde öğrenim görmekte olan öğrenciler ve görevli öğretmenler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Gönüllüler Kayseri Spor Lisesi'nde farklı sınıf düzeylerinde öğrenim görmekte olan öğrenciler arasından tesadüfi yöntemle ve seçilmiştir. Öğretmen katılımcılar ise amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak çalışmaya dahil edilmişlerdir. Araştırmaya gönüllü olarak 250 öğrenci ve 16 öğretmen katılmıştır.

Araştırmaya katılma kriterleri;

1. Kayseri Spor Lisesi öğrencisi veya öğretmeni olmak.

2. Çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul edip envanterleri cevaplamaya istekli olmak.

3. Herhangi bir şekilde geçici olarak okulda bulunma durumunda olmamaktır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, yine araştırmacı tarafından alanın uzmanları ile görüşülerek hazırlanmış nitel veri toplama aracı ve Sporda E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

3.4.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından geliştirilen, çalışmaya katılacak gönüllü öğrencilerin cinsiyet, yaş ve sınıf düzeyi şeklinde, kişisel bilgilerden oluşan 3 soruluk demografik kişisel bilgi formunu doldurmaları istenmiştir.

Çalışmaya katılan gönüllü öğretmenlerin cinsiyet, yaş, branş, mesleki deneyim, medeni durum ve eğitim durumu şeklinde, kişisel bilgiler içeren 6 soruluk demografik kişisel bilgi formunu doldurmaları istenmiştir.

3.4.2. Sporda E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği

Öğrencilerin sporda E-öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Mutlu Bozkurt ve Tamer (2020) tarafından geliştirilen ölçek "öğrencilerin öğrenme ortamının

e-öğrenme ile çeşitlilik kazanması, uygun öğrenebilme (bireysel farklılıklar) ve sınırsız tekrar şansının olması, ömür boyu sağlıklı zihinsel, fiziksel ve duyuşsal aktivitenin tadını çıkarma becerisi ve güveni hissetmesi, yeteneklerini keşfetmek için imkanların herkese eşit uzaklıkta olması gibi görevleri içeren 12 olumlu maddeden ve tek boyuttan oluşmaktadır. Ölçek formundaki maddelerin olumlu tutum ifadeleri "Kesinlikle Katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Aradayım", "Katılıyorum", "Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde sıralanmış; 1, 2, 3, 4, ve 5 şeklinde puanlanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 12 en yüksek puan 60' tır. "SEÖYTÖ" nin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 92 olarak bulunmuş ve çıkan güvenilirlik katsayılarının ölçeğin oldukça güvenilir olduğuna dair kanıt sağlamıştır (Mutlu ve ark., 2020).

3.4.3. Açık Uçlu Anket

Nitel veri toplama yöntemlerinde sıkça kullanılan ve güvenilir sonuçlara ulaşılan açık uçlu anket yardımıyla toplanmıştır. Öğretmenlerin görüşlerini rahatça ifade edebilecekleri açık uçlu altı soruluk bir anket uygulanmıştır. Bu sorular aşağıdaki gibidir;

- Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime kıyasla avantajları nelerdir?
- Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime kıyasla dezavantajları nelerdir?
- Uzaktan eğitimde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
- Uzaktan eğitimin geleceğine yönelik görüşleriniz nelerdir?
- Uzaktan eğitim ile verilecek derslerin spor lisesinde uygulanmasının faydaları nelerdir?
- Uzaktan eğitim ile verilecek derslerin spor lisesinde uygulanmasının dezavantajları nelerdir?

3.4.4. Verilerin Analizi

Yapılan alan yazın incelemesi sonucunda araştırma sonuçlarıyla ilişkili olabileceği düşünülen değişkenler belirlenerek bu değişkenlere ilişkin analizler yapılmıştır. Veriler toplandıktan sonra SPSS 25.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Adaylara ilişkin kişisel bilgiler ve envanter toplam puanları ve faktör puanları frekans (f) ve yüzde (%)

değerleri tespit edilerek verilmiştir. Ölçeklerden elde edilen puanlarının dağılımlarını belirlemek için Kolmogorov-Smirnovve Çarpıklık Basıklık değerleri incelenmiştir. Elde Edilen sonuçlar verilerin dağılımı +/-2 aralığında tespit edilmiştir. Cooper-Cutting (2010) çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 2 aralığında olması normallik açısından uygun bir durum şeklinde yorumlamaktadır. Bu sonuçlara göre elde edilen verilerin karşılaştırılması için parametrik test istatistikleri kullanılmıştır. Ölçeklerden alınan puanların ikili karşılaştırılmasında bağımsız T testi kullanılırken, üç veya daha fazla değişkenin karşılaştırılmasın tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Tek yönlü varyans analizi istatistiği sonucunda anlamlı farklılık tespit edilen alt boyutlarda ikili karşılaştırma için homojen dağılım gösteren ve grup sayıların eşit olmadığı ikili karşılaştırmalarda kullanılan LSD test istatistiği kullanılmıştır.

Ayrıca araştırmanın öğretmenler ile ilgili kısmındaki verilerinin analizinde nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan betimsel analiz kullanılmıştır. Verilerin analizinde öğretmenlerin belirtmiş oldukları görüşlerin daha anlaşılır olması için kategorilere yer verilmiştir. Bu kategoriler de alan yazında mevcut olan ifadelerdir. Elde edilen veriler frekans ve yüzde olarak sayısallaştırılmıştır. Bu duruma gerekçe olarak, öğretmenlerin görüşleri maddeler halinde sıralamış olması ve tablolarda yer alan ifadelerin doğrudan öğretmen ifadesi olması ve ham verilerin tablolara aynen aktarılması gösterilmiştir. Veri analizi sürecinde her bir forma öğretmenleri temsil eden K (Kadın) ve E (Erkek) kodlamalar numaralandırılarak yapılmıştır. Örneğin, Ö2, Ö.5, Ö.12 gibi. Numaralandırılan formlar bilgisayar ortamına aktarılarak analiz gerçekleştirilmiştir Öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplardan doğrudan alıntılama yapılarak tablo altlarında verilmiştir.

Tablo 3.1. Çalışma grubundaki öğrencilere ilişkin bilgiler

	Değişken	N	%
Cinsiyet	Kadın	98	39,2
	Erkek	152	60,8
Sınıf	1	80	32,0
	2	65	26,0
	3	39	15,6
	4	66	26,4
Yaş	13-14	76	30,4
	15-16	86	34,4
	17-18	75	30,0
	18 ve üzeri	13	5,2

Tablo 3.1. incelendiğinde Kayseri Spor Lisesi öğrencilerinin cinsiyetlerine göre %39,2'sinin kadın, %60,8'inin erkek olduğu tespit edilmiştir. Sınıflarına göre incelendiğinde %32,0'sinin 1, %26,0'sının 2, %15,6'sının 3, % 26,4'ünün 4. Sınıf olduğu tespit edilmiştir. Yaşları bakımından incelendiğinde %30,4'ünün 13-14, %34,4'ünün 15-16, %30,0'unun 17-18, %5,2'sinin de 18 yaş ve üzeri olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3.2. Çalışma grubunda bulunan öğretmenlere ilişkin bilgiler

	Değişken	N	%
Cinsiyet	Kadın	5	31,3
	Erkek	11	68,8
Medeni Durum	Evli	8	50,0
	Bekar	8	50,0
Yaş	25-35	4	25,0
	36-45	9	56,3
	46 ve üzeri	3	18,8
Branş	Rehberlik	1	6,3
	Beden Eğitimi ve Spor	5	25,0
	İngilizce	1	6,3
	Türk Dili ve Edebiyatı	3	18,8
	Kimya	1	6,3
	Coğrafya	1	6,3
	Tarih	2	12,5
	Felsefe	1	6,3
	Matematik	1	6,3
Mesleki Deneyim	5-10 yıl	4	25,0
	10 yıl ve üzeri	12	75,0
Eğitim Durumu	Lisans	11	68,8
	Lisansüstü	5	31,3

Tablo 3.2.'de cinsiyet değişkeni incelendiğinde kadınların % 31.3, erkeklerin % 68.8; Medeni durum değişkeni incelendiğinde evlilerin %50, bekarların %50; Yaş değişkeni incelendiğinde 25-35 arası %25, 36-45 arası %56,3, 46 ve üzeri %18,8; Branş değişkeni incelendiğinde Rehberlik %6,3 Beden eğitimi %25 İngilizce %6,3 Türk Dili ve Edebiyatı %18,8 Kimya %6,3 Coğrafya %6,3 Tarih %=12,5 Felsefe %6,3 Matematik %6,3; Mesleki deneyim değişkeni incelendiğinde 5-10 yılarası %=25 10 yıl ve üzeri %=75 Eğitim durumu değişkeni incelendiğinde Lisans %68,8 Lisansüstü %31,3 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 3.3. Katılımcıların Ölçek Puanlarının Çarpıklık-Basıklık ve Kolmogorov-Smirnow Testi Anlamlılık Düzeyi Sonuçları

Ölçek	N	Çarpıklık	Basıklık	Kolmogorov-Smirnow
Sporda EÖYTÖ	250	-,447	-,230	,002

Tablo 3.3. incelendiğinde öğrencilerin E-öğrenmeye yönelik tutum ölçeği puan dağılımı hesaplanarak (N:250, Çarpıklık: -,230, Basıklık: -,230, Kolmogorov-Simirnow ,002 bulunmuştur. Ölçeklerden elde edilen puanlarının dağılımlarını belirlemek için Kolmogorov-Smirnovve Çarpıklık Basıklık değerleri incelenmiştir. Elde Edilen sonuçlar verilerin dağılımı +/-2 aralığında tespit edilmiştir. Cooper-Cutting (2010) çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 2 aralığında olması normallik açısından uygun bir durum şeklinde yorumlamaktadır. Bu sonuçlara göre elde edilen verilerin karşılaştırılması için parametrik test istatistikleri kullanılmıştır.

4. BULGULAR

Tablo 4.1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre E-Öğrenmeye Yönelik Tutumlar

	Cinsiyet	N	X±SS	T	P
Sporda EÖYTÖ	Kadın	98	39,02±12,76	-,651	,516
	Erkek	152	40,05±11,36		

Tablo 4.1.'de Kayseri Spor Lisesi öğrencileri cinsiyetlerine göre incelendiğinde, kadınlarda (N=98, X=39,02), erkeklerde (N=152, X=40,05) olarak bulunmuş ve E-öğrenmeye yönelik tutumları incelendiğinde anlamlı farklılık tespit edilememiştir.

Tablo 4.2. Katılımcıların Yaşlarına Göre E-Öğrenmeye Yönelik Tutumları

	Yaş	N	X±SS	T	P	Fark
Sporda EÖYTÖ	13-14	76	39,07±10,09	3,246	,244	-
	15-16	86	38,60±12,70			
	17-18	75	41,89±12,31			
	18-üzeri	13	36,92±13,52			
	Toplam	250	39,64±11,91			

Tablo 4.2.'de Kayseri Spor Lisesi öğrencileri yaşlarına göre incelendiğinde, 13-14 yaş için (N=76, X=39,07), 15-16 yaş için (N=86, X=38,60), 17-18 yaş için (N=75, X=41,89), 18 ve üzeri için (N=13, X=36,92) olup toplamda (N=250, X=39,64)

bulunmuştur. Bu durumda E-öğrenmeye yönelik tutumları incelendiğinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 4.3. Katılımcıların Sınıf Düzeylerine Göre E-Öğrenmeye Yönelik Tutumları

	Sınıf	N	X±SS	T	P	Fark
Sporda EÖYTÖ	1	80	39,23±10,23	3,246	,234	3-2
	2	65	37,67±12,05			
	3	39	42,41±12,90			
	4	66	40,45±11,91			
	Toplam	250	39,64±11,91			

Tablo 4.3.'te Kayseri Spor Lisesi öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre E-öğrenmeye yönelik tutumları incelendiğinde, 1. Sınıf için (N=80, X=39,23), 2. Sınıf için (N=65, X=37,67), 3. Sınıf için (N=39, X=42,41), 4. Sınıf için (N=66, X=40,45) olup toplamda (N=250, X=39,64) bulunmuştur.

Tablo 4.4. Katılımcıların E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeğinden Elde Ettikleri Puanların Betimsel İstatistiği

	N	Min	Max	X±SS
Sporda EÖYTÖ	250	12	60	39.64±11.91

Tablo 4.4.'te Kayseri Spor Lisesi öğrencilerinin sporda E-öğrenmeye yönelik tutumları incelendiğinde (N=250, Min=12, Max=60, X=39.64) bulunmuştur.

Tablo 4.5. Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime kıyasla avantajları nelerdir?

Öğretmen Görüşleri	*f*
Zamanı verimli kullanabilmek	5
Görsel / dijital materyal kullanımı	5
Ekonomik	5
Kullanışlılık açısından pratik	*4*
Ulaşım gerektirmemesi	4
Ev ortamının rahatlığı	3
Öğrenci katılımı yüksek	2
Disiplin problemleri ortadan kalkıyor	2
Etkin iletişimin sağlanması	2
Avantajı yok	2
Hijyen koşullarının daha iyi olması	1
Toplam	**35**

Tablo 4.5. incelendiğinde öğretmen görüşleri incelendiğinde uzaktan eğimi en çok ekonomiklik, zamanı verimli kullanma ve dijital materyal kullanımı yönünden (*f*:5) avantajlı görmüşlerdir. Öte yandan uzaktan eğitimin ulaşım (*f:4*), rahatlık (*f:3*) ve disiplin sağlama (*f:2*) gibi avantajlarından da bahsedilmiştir. Ayrıca avantajının olmadığını (*f:2*) düşünen öğretmenlerde bulunmaktadır. Bazı öğretmen ifadeleri şu şekilde gerçekleşmiştir;

Ö13: Uzaktan eğimde mekan sınırlamasının olmaması ve her yerden eğitime katılma imkanı sunması avantajdır.

Ö5: Pek bir avantajı yok bence fakat sessizlik sağlama ya da utangaç öğrencilerin daha çok derse katılımı açısından avantajlı olabilir.

Ö14: Dijital materyallerin kullanımının daha kolay olmazı ve zamanı daha etkin kullanabilme.

Ö4: Öğrenci kendi evindedir ulaşım problemi oluşmamaktadır. Söz alma konusunda sınıf içi çekingen olmaları ortadan kalkarak soru sorma cesaretini kendilerinde bulmaktadırlar.

Tablo 4.6. Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime kıyasla dezavantajları nelerdir?

Öğretmen Görüşleri	*f*
Etkin dinleme, dikkat ve motivasyon olmaması	7
Devam zorunluluğunun olmaması	6
Yüz yüze etkileşimin avantajlarının yokluğu	5
Kazanımların / konuların tam aktarılamaması	5
Sınıf ortamındaki sosyal kazanımların eksikliği	4
Alt yapı gereksinimi internet vs.	*4*
Yeterli ve anında dönüt düzeltme yapılamaması	3
Öğretmenin etkinliğini kontrolünü kaybetmesi	1
Etkili ölçme ve değerlendirme yapılamaması	1
Toplam	**36**

Tablo 4.6. incelendiğinde uzaktan eğitimin dezavantajları açısından öğretmenler en çok; etkin dinleme, dikkat ve motivasyon olmaması (*f*:7), Devam zorunluluğunun olmaması (*f*:6) ve Yüz yüze etkileşimin avantajlarının yokluğu (*f*:7) üzerinde durmuşlardır ayrıca Alt yapı gereksinimi internet vb. (*f*:4) ve Yeterli ve anında dönüt düzeltme yapılamaması (*f*:3) gibi konulardan da bahsetmişlerdir. Bazı öğretmen ifadeleri şu şekilde gerçekleşmiştir;

Ö4: Öğrencinin ders dinleme konusunda kontrol edilmesi zorlaşmaktadır. Göz göze temas zorlaştığından motivasyon konusunda dezavantaj sağladığı düşünülmektedir. Öğrencilere akademik başarı kazandırmış olsa dahi sosyallik konusunda dezavantaj sağlayacaktır. Eğitim konusunda yetersizlik sağlayacaktır.

Ö8: Uzaktan eğitimin en büyük dezavantajı öğrencinin dikkatini ve devamlılığını sağlayamamaktır.

Ö13: Her öğrencinin internet alt yapısına sahip olmaması ve devam zorunluluğu olmaması gibi durumlardan dolayı katılımın az olması.

Ö15: Öğrencilerin sosyal ortamdan uzak kalmasından ve katılımın az olmasından dolayı sosyal gelişimin yetersiz olması.

Tablo 4.7. Uzaktan eğitimde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

Öğretmen Görüşleri	*f*
Öğrenci katılımının sağlanamaması	*12*
Teknolojiye ulaşım ve kullanımla ilgili sorunlar	8
Okulların alt yapı sorunlarının olması	5
Derse olan ilgilinin azalması	5
Performans takibinin yapılamaması	3
Öğrencilerin ihtiyaçlarını ve eksiklerini anlamada yaşanan zorluklar	3
Toplam	**36**

Tablo 4.6. incelendiğinde uzaktan eğitimle ilgili karşılaşılan sorunlar açısından öğretmenlerin çoğu (*f*:12) öğrenci katılımının sağlanamaması ve Teknolojiye ulaşım ve kullanımla ilgili sorunlar (*f*:8) dan bahsetmektedir. Diğer taraftan okullarda alt yapı olmaması (*f*:5) ve derse olan ilginin azlığı (*f*:5) gibi cevaplarda dikkat çekmektedir. Bazı öğretmen ifadeleri şu şekilde gerçekleşmiştir;

Ö8: İnternet sorunu ve derse katılımın az olması.

Ö1: Öğrencinin motivasyon problemi yaşaması.

014: Öğrencilerin devamsızlık kontrollerinin yapılaması ve konuların anlaşılıp anlaşılmadığının yeterince değerlendirme imkanının olmamasıdır.

Ö4: Öğrencilerin dersi dinleyip dinlemediği konusunda bilgi sahibi olmak güçtür. Öğrencilerin derse katılım motivasyonları düşüktür. Ders linki açık ancak öğrenci dersi dinlememektedir.

Tablo 4.8. Uzaktan eğitimin geleceğine yönelik görüşleriniz nelerdir?

Öğretmen Görüşleri	*f*
Kullanışlı olduğunu düşünüyorum	*6*
Verimli olmadığını düşünüyorum	3
Öğrenci katılımı sağlanırsa kullanılabilir	3
Mecburi durumlarda kullanılabilir	2
Alt yapı - teknoloji iyileştirilirse kullanılabilir	2
Hibrit eğitim sistemine geçilebilir	2
Kaçınılması gerektiğini düşünüyorum	2
Destek eğitimi verilen durumlarda kullanılabilir	1
Toplam	**21**

Tablo 4.8. incelendiğinde; uzaktan eğitimin gelecekte kullanışlı olacağını beyan edenler (*f*:6) çoğunlukta iken verimli olmadığını (*f*:3) düşünenlerde bulunmaktadır. Ayrıca kaçınılması gerektiğini belirten((*f*:2) öğretmenler olduğu da görülmektedir. Bazı öğretmen ifadeleri şu şekilde gerçekleşmiştir;

Ö2: Teknolojik anlamda gelişme sağlanırsa sağlık bir eğitim yöntemi olarak kullanılabilir.

Ö12: Uzaktan eğitim artık okulların vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir.

Ö8: Uzaktan eğitimin çok faydalı olacağını düşünmüyorum. Gelecekte uzaktan eğitime geçilirse öğrenciler arası iletişim ve davranış sorunu olacağını düşünüyorum.

Ö13: Uzaktan eğitim faaliyetlerinin yüz yüze eğitime ek olarak kullanılmasını faydalı buluyorum örneğin: veli toplantıları, seminerler, kurlar bu platformlarda yapılabilir uzaktan eğitimde web araçları konusunda ve dijital beceriler konusunda eğitimler verilebilir.

Tablo 4.9. Uzaktan eğitim ile verilecek derslerin spor lisesinde uygulanmasının faydaları nelerdir?

Öğretmen Görüşleri	*f*
Herhangi bir faydası olduğunu düşünmüyorum	6
Kullanışlı olması faydalıdır	*5*
Teorik dersler için kullanabileceğini düşünüyorum	5
Ekonomik olması artısıdır.	3
Toplam	**19**

Tablo 4.9. incelendiğinde fikir belirten öğretmenlerin bir kısmı uzaktan eğitimin spor liselerinde faydası olmadığını (*f*:6) belirtmişlerdir öte yandan teorik dersler noktasında fayda bulanlar (*f*:6), ekonomik ve kullanışlı bulanlarda bulunmaktadır. Bazı öğretmen ifadeleri şu şekilde gerçekleşmiştir;

Ö12: Spor liselerinde sadece uygulama derslerinin yüz yüze teoriklerin ise uzaktan yapılması isabetli olacaktır.

Ö4: Spor liselerinde spor aktivitelerinin ön planda olması nedeniyle kültür derslerine ilgi azalmaktadır. Spor aktivitelerinde yorulan öğrenciler uzaktan eğitimle hem dinlenip hemde teorik derslere devam edebilir.

Ö7: Spor lisesine uygun değildir.

Ö5: Teorik derslerde olabilir ama uygulama dersleri açısından bakıldığında bir faydasını görmedim.

Tablo 4.10. Uzaktan eğitim ile verilecek derslerin spor lisesinde uygulanmasının dezavantajları nelerdir?

Öğretmen Görüşleri	*f*
Uygulama derslerinin yapılması oldukça zor	*13*
Dönüt ve düzeltme yapmada yetersiz	2
Yüz yüze iletişim ve etkileşim yetersiz	2
Katılım ve kontrol sınıf yönetimi zor	2
Sosyalleşme ve duygusal iletişim yetersiz	2
Toplam	**21**

Tablo 4.10. incelendiğinde katılımcıların çoğu uygulama derslerinde dezavantajlı (*f*:12) olduğunu belirtmiştir öte yandan geri bildirim verme(*f*:2), sosyallik ve etkileşim (*f*:2) gibi hususlarda da uzaktan eğitimin dezavantajları olduğu aktarılmıştır. Bazı öğretmen ifadeleri şu şekilde gerçekleşmiştir;

Ö13: Uygulama dersleri açısından hiç uygun olmadığını düşünüyorum çünkü beceri geliştirmesini beklemek bu platformda çok zor.

Ö2: Öğretmen öğrenci arasındaki etkileşim açısından pratik derslerin uygulanmasında dezavantajlı olduğu düşünüyorum.

Ö5: Spor lisesi demek spor demek haliyle pratik gerektiren derslerin çoğunlukta olduğu bir lisede uzaktan eğitimle istenilen kazanımların elde edilmesi mümkün değildir.

Ö14: Fiziksel etkinliğe dayalı dersler açısından olumsuz sonuçlar doğurmaktadır.

5. TARTIŞMA

Bu çalışma Kayseri Spor Lisesi öğrencilerinin ve öğretmenlerinin e öğrenmeye yönelik tutumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya katılan öğrenci grubuna kişisel bilgi formu ile Sporda E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği (SEÖYTÖ), öğretmen grubuna ise kişisel bilgi formu ile açık uçlu anket uygulanmıştır.

Tartışma kısmının ilk aşamasında, araştırmaya dahil edilen gönüllü öğrenci grubunun sporda E-öğrenme tutum ölçeğinden aldıkları ortalama puanlara ilişkin betimsel verilerin literatür ile karşılaştırılarak tartışılmıştır.

Yapılan analiz sonucunda araştırmaya katılan öğrenciler için cinsiyet değişkenine göre bakıldığında kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık hesaplanmamıştır. Aritmetik ortalamalara bakıldığında erkeklerin lehine olduğu görülmektedir. Literatür incelendiğinde;

E sporcuların e öğrenme ile ilgili tutumlarını incelediği çalışmasında araştırmaya katılan e sporcuların cinsiyetlerine göre SEÖYTÖ'den aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını bildirmiştir (Uysal, 2022).

Hemşirelik öğrencilerinin çevrimiçi öğrenmeye yönelik tutumlarının kararsız olduğunu belirtmiştir. Hemşirelik öğrencileri, çevrimiçi öğrenmeye yönelik kararsız tutum gösterse de hibrit eğitim sistemini istedikleri de görülmüştür (Kabasakal, Akca ve Kaplan, 2022).

Spor bilimleri alanında okuyan öğrenciler üzerinde yaptığı araştırmada SEÖYTÖ ortalama puanlarının erkek öğrenciler ve kadın öğrencilerde arasında istatistiksel bir farkın olmadığını bildirmiştir (Bozkurt, 2021).

Öğretmenlere yönelik uzaktan eğitim tutum çalışmasında a öğretmenlerin cinsiyetlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları etkilemediği sonucuna ulaşmıştır (Deniz, 2021). Tarafından yapılan ve öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik tutumlarının incelendiği

çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiş ve öğretmenlerin cinsiyetinin tutumlarını etkilemediği tespit edilmiştir (Kisanga 2016) .

Pandemi döneminde spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerindeki çalışmasında e öğrenme ortalama puanlarda kadınların erkeklere göre daha yüksek puana sahip olduğunu bildirmiştir (Türker, 2021) ortaya çıkan bu sonucun nedenini erkek öğrencilerin KOVİD 19 pandemisi döneminde e-öğrenme sistemlerini kullanırken, memnuniyette ve motivasyonda olumlu yönde etkilediğini, kız öğrencileri ise teknolojiyi daha iyi kullanabilme eğilimine yönelttiği ve kullanışlılık tutumu ile e-öğrenme tutumlarındaki toplam sonuçları pozitif yönde etkilediğinden kaynaklandığı ifade etmiştir.

Farklı ölçekler kullanarak e-öğrenmeyle ilgili yapılan çalışmalarda ise cinsiyete göre anlamlılık olmadığını (Fawaz ve Samah, 2020), kadınlarda yine yüksek bulunduğunu raporlayan sonuçlar karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye- Irak karşılaştırılması olarak spor bilimleri fakültesinde okuyan 494 öğrenci üzerinde yaptığı çalışmasında hem erkek hem de kadın Türk öğrencilerin SEÖYTÖ puan ortalamalarının Iraklı öğrencilerden daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte Türk öğrencilerde kadınların erkeklerden anlamlı düzeyde daha yüksek SEÖYTÖ puanlarına sahip olduğunu fakat Iraklı öğrencilerde ise aynı durumun söz konusu olmadığını belirtmiştir. Buna göre, araştırma sonuçlarına ülkelerin farklılığı ve gelişmişlik düzeyleri, e-öğrenme sistemlerine yönelik alt yapıların düzeyleri ile ilişkili olabileceğini belirtmiştir. Alan yazındaki örneklerden de anlaşılacağı üzere çalışmamızı destekleyen çalışmalar çoğunlukta iken farklı sonuçlara ulaşmış çalışmalarda olduğu görülmektedir. Günümüz lise çağı öğrencilerinin eğitim seviyelerinin artması teknolojik alt yapının hemen her şehirde iyileşmiş olması öte yandan gerek gelişen teknoloji gerekse yaşları itibarıyla cinsiyetler arasında benzer bir tutum olmasının normal olduğu düşünülmektedir (Ibrahim, 2023).

Yapılan analiz sonucunda araştırmaya katılan öğrenciler için yaş değişkenine göre bakıldığında, yaş grupları arasında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmemiştir. Ancak 17-18 yaş grubunda ortalamanın arttığı gözlemlenmiştir.

çalışmasında spor bilimleri fakültesinde eğitim alan öğrencilerin SEÖYTÖ puanlarının yaş değişkenine göre istatistiksel farklılığın olmadığını bildirmiştir. Araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin ortalama SEÖYTÖ puanının ve yaş arttıkça ortalamanın da

yükseldiğini belirtmiştir. Bozkurt'un çalışmasında en yüksek ortalama 28 yaş ve üzeri en düşük ise 18 - 22 yaş grubuna ait olduğu gözlenmiştir.

(Ibrahim, 2023) Türkiye-Irak karşılaştırması olarak yaptığı çalışmasında tüm yaş grupları arasında anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmiştir. Diğer taraftan Iraklı öğrencilerin 18 - 20 ve 21 - 23 yaş gruplarının daha yüksek ortalamaya sahip olduğunu belirtmiştir (Bozkurt, 2021).

Çalışmasının bulguları incelendiğinde e-öğrenmeye yönelik toplam ortalama puanların 18 - 19 yaş grubunda en yüksek ve yaş yükseldikçe tutumların düştüğü gözlenmektedir. Bu durumun öğrencilerde yaş yükseldikçe anksiyetenin arttığını, e-öğrenmeye olumsuz yönde etkilemiş olabileceğinden kaynaklandığı ifade edilmiştir (Türker, 2021).

e sporcuların e öğrenme tutumlarına yönelik yaptığı çalışmasında e-sporcuların yaşları ile e-öğrenme tutumları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı, ancak e-sporcuların yaşları ile çift kariyer yetkinlik algıları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğunu saptamıştır (Uysal 2021).

Fawaz ve Samaha'nın (2020) çalışmasında e-öğrenme tutumlarının daha genç yaşlardaki bireylerde yüksek olduğunu bulmuştur. Bununla birlikte tıp fakültesi ve hemşirelik bölümlerinde okuyan öğrencilerde yapılan çalışmalar e-öğrenme tutumlarının yaşa göre etkilenmediğini bildirmiştir (Ibrahim ve ark., 2021; Oducado ve Soriana, 2021).

Yaş ile ilgili olarak bakıldığında katılımcıların yaşları farklı olsada bir birlerine yakın seviyede olması, günümüz şartlarında pek çok dijital cihazın erken yaştan hayatımıza girmesi gibi etkenlerden dolayı ciddi bir internet kullanım sıklığı görülmektedir. Küçük yaşlardan online dünyayı tanıyan gençlerin lise döneminde bir birlerine benzer sonuçlara ulaşmasının normal olduğu düşünülmektedir.

Yapılan analiz sonucunda araştırmaya katılan öğrenciler için sınıf değişkenine göre bakıldığında, anlamlı bir farklılık olmadığı ancak 3. Sınıflarda ortalamanın daha yüksek olduğu görülmüştür. Müfredatta teorik dersler artırıldığı için 3. Sınıflarda ortalama daha yüksek görülmektedir.

Ibrahim (2023) çalışmasında Türk öğrencilerde birinci sınıf Iraklı öğrencilerde ise üçüncü sınıf öğrencileri n en yüksek SEÖYTÖ puan ortalamalarına sahip olduğunu belirtmiştir. Bu durumun gelişen teknoloji ile birlikte dijitalleşen dünyada artan teknolojik cihazları kullanma eğilimi erken yaşlarda olan insanlarında bu cihazları

kullanımdaki tecrübesini de artırmaktadır. Ayrıca pandemi döneminde birinci sınıf öğrencilerinin lise öğretimleri zamanında tanışmış olmaları e-öğrenme tutumlarının da yükselmesinde etkili olduğunu belirtmiştir.

Türker (2021) sınıf düzeylerine göre e öğrenme durumlarını incelediği araştırmasında sınıf düzeyi arttıkça e-öğrenme ortalamalarının düştüğünü bulmuştur. Ayrıca en yüksek birinci sınıf ve en düşük ise son sınıf öğrencilerinde olduğunu bildirmiştir. Türker bu durumu öğrencilerde yaş yükseldikçe anksiyetenin arttığını, e-öğrenmeye olumsuz yönde etkilemiş olabileceğinden kaynaklandığını ifade etmiştir.

Yine aynı şekilde Altuntaş-Yılmaz (2020) sınıf düzeyine göre uzaktan eğitime karşı tutumda anlamlı bir farka rastlamamıştır. Literatürde sınıf düzeyi değişkenine göre sınırlı çalışmanın olduğu görülmekle birlikte sonuçlar araştırmamızla paralellik göstermektedir. Öte yandan bu araştırma bulgularının alan yazına yeni bilgiler kazandırması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmaya göre öğrencilerin cinsiyet, yaş ve sınıf değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olmamasının nedenleri olarak, araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarının birbirine yakın olması, yaşadıkları teknolojik dönemin ortak olması ve bu teknolojik gelişmelerden benzer oranda etkilenmeleri, teknolojik araç gereç ve internet kullanımına alışkın olmaları, online platformları halihazırda tanıyor ve kullanıyor olmaları, pandeminin getirmiş olduğu e-öğrenme, uzaktan eğitim gibi kavramların hayatımıza girmesi gibi sebeplerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öğretmen katılımcıların nitel sorulara verdiği cevaplar incelendiğinde ise;

Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime kıyasla avantajları alt amacına yönelik öğretmen görüşleri

Uzaktan eğitimin avantajları ile ilgili olarak öğretmenlerin; zamanı verimli kullanma ekonomiklik ve dijital imkanlardan yararlanma noktasında işe yaradığını belirttikleri bunun yanı sıra bir kısım öğretmenin uzaktan eğitimin ulaşım ve konforlu olma gibi faydalarının olduğunu da ifade ettiği görülmektedir. Katılımcılardan sadece iki tanesi ise bir faydası olmadığını beyan etmiştir. Zihinsel ve öğretimsel bir araç olarak uzaktan eğitimin de bir parçası olan e-öğrenme; video, etkileşimli tv, cd-rom, internet gibi öğrenme araçları ile, öğrenen ve öğretenin aynı ortamda bulunmalarına gerek kalmadan internet teknolojisi aracı ile sürdürülen eğitimdir (Sümer, 2022). Fiziksel engelleri ortadan kaldıran, bilginin teorik kısmının öğretilmesinde zamandan ve mekândan

tasarruf sağlayan e-öğrenme, eğitime yaklaşımın trendini de değiştirmiştir. Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri sayesinde eğitim dört duvar arasında sıkışıp kalmamakta daha esnek mekânlarda insanların bilgiye ulaşmasını sağlamaktadır (Can ve ark., 2018). E - öğrenme, geleneksel sınıf öğretiminin yerine geçmekten ziyade onu tamamlayıcı bir mekanizma olarak hizmet etmektedir (Zhang ve Nunamaker, 2003). E-öğrenme son yıllarda ilgi gören bir konu olmuştur. Genellikle içerik yazarlarının, öğretim tasarımcılarının, multimedya teknisyenlerinin, öğretmenlerin, eğitmenlerin, yazılımcıların ve diğer çeşitli uzmanlık alanlarından kişilerin bir öğrenci topluluğuna hizmet etmek için bir araya geldiği bir grup çalışması olarak değerlendirilebilir. E-öğrenme belirli kurslar, teknolojiler veya altyapılarla sınırlar olmadan bütünsel bir yaklaşımla öğrenmenin, becerilerin ve bilginin sunulmasını desteklemek için internetin uygun olarak kullanılabilmesidir. E-öğrenme öğrenciye, konu materyaline, yeterlilik düzeyine, kurum veya öğrenci tercihlerine göre değişen entegre öğrenme yollarının önemini kapsar (Sümer, 2022). "İngilizce Öğretmenlerinin Covıd-19 Küresel Salgını Sürecinde Gerçekleştirdikleri Uzaktan Eğitim Deneyimleriyle İlgili Görüşlerinin Metaforlar Yoluyla Belirlenmesi" adlı bir çalışmada ilk olarak İngilizce öğretmenlerinin uzaktan eğitim uygulamalarında gerçekleştirilen ders anlatımları ile ilgili yapılan metaforlar değerlendirilmiş ve rahatlık, esneklik, eğlenceli, gereksinim, köprü, keşfedici, tamamlayıcı, işlevsel, hayal, verimli, ortaklık, kaynaklara erişim imkânı konu başlıklarında olumlu düşünceye sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Uzaktan öğrenme ortamlarına yönelik metaforlar incelendiğinde, erişim çeşitliliği ve esnekliği, rahatlık, kolaylık, gereksinim, ihtiyaca yönelik ve faydalı kategorilerinde olumlu düşünceler sergiledikleri gözlemlenmiştir (Cantürk ve Cantürk, 2021). Özellikle pandemi döneminde toplu yaşamın getirdiği sağlık risklerini azaltması eğitim ortamlarında kullanılan uzaktan eğitim imkanlarının insanlarda olumlu bir algı oluşmasını sağlammış olabilir.

Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime kıyasla dezavantajları alt amacına yönelik öğretmen görüşleri

Uzaktan eğitimin dezavantajları ile ilgili olarak öğretmenlerin; motivasyon, etkin dinleme, devam takibi ve teknolojik alt yapı sıkıntıları üzerinde durdukları görülmektedir. Ayrıca kazanımlara ulaşma ve etkin ölçme ve değerlendirme yapma

açısından da problemler olduğu öğretmenler tarafından ifade edilmektedir. Literatür incelendiğinde;

Kaya (2020), yapmış olduğu çalışmada, üniversitelerde zorunlu olarak verilen Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi dersinin uzaktan eğitim yoluyla verilmesine dair öğrenci görüşlerini incelemiştir. 2018-2019 eğitim öğretim yılında Kastamonu Üniversitesi'nde öğrenim gören 369 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Dersi alan öğrencilerin ders konularına karşı ilgi düzeylerinin yüksek olduğu ancak dersin veriliş şeklinin öğrencilerin ilgi düzeylerinde gerileme olmasına sebep olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Teknik alt yapı yetersizliği, öğrencilerin deri veren öğretim üyesiyle etkili iletişim kurmalarını engellemiş ve öğrencilerin derse katılım isteklerini düşürmüştür. Özdal (2020), iki farklı üniversitede senkron ve asenkron olarak verilen yabancı dil dersleri hakkında öğrenen algılarını incelediği çalışmasında, her iki yöntemin de güçlü ve zayıf yönleri olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çalışma sonunda öğrencilerin her iki yöntem hakkında da bilgi sahibi oldukları ve senkron eğitimi daha yararlı buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Senkron eğitimde yüz yüze etkileşimin olması büyük avantaj olarak görülürken, internet bağlantısı gerektirmesi ve yetersizliği durumunda eğitimin kalitesini etkilediği sonucuna ulaşılmış. Asenkron eğitimler internet bağlantısının kalitesinin önemli olmaması avantaj olarak görülürken, yüz yüze etkileşim olmaması dezavantaj olarak kabul edilmiştir. Altun, Akyıldız, Gülay ve Özdemir (2021), bir devlet üniversitesinde öğrenimine devam eden 1444 lisans öğrencisinin, Covid-19 izolasyon sürecinde yapılan asenkron uzaktan eğitim uygulamalarıyla ilgli görüşlerini belirlemeye çalıştıkları araştırmalarında, öğrencilerin uzaktan 7 eğitmi yetersiz buldukları, bilgisayar sahiplik ve internet yeterlilik durumunun olumsuz etkilere yol açtığı sonucuna ulaşılmıştır. Aydin ve Erol (2021), Covid-19 pandemi döneminde alternatif eğitim yöntemi olarak sunulan uzaktan eğitim ve dijital okuryazarlık hakkında Türkçe öğretmenlerinin görüşlerini inceledikleri nitel araştırmalarında, altyapı yetersizliği ve dijital problemlerin yaşandığı, öğrencilerin devamsızlık sorunlarının oluştuğu, öğrencilerin becerilerini geliştiremediği ve öğretmen, öğrenci, veli işbirliğinin sağlanamadığı sonucuna ulaşmışlardır. Erkoca (2021), mekatronik bölümünde öğrenimine devam eden 135 öğrenci ile 5 farklı dersin senkron ve asenkron eğitimlerine katılım durumlarını, öğrencilerin uzaktan eğitime ilgi durumlarını araştırmışlardır. Öğrencilerin çoğunluğunun ilk haftalarda derslere düzenli olarak katıldığını ancak

ilerleyen derslerde katılımların yarıya düştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik ilgilerinin zamanla azaldığı sonucunu vermiştir. Boztuğ ve arkadaşları (2022), araştırmalarında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğrenimine devam eden 521 öğrencinin katılımıyla uzaktan eğitim sürecini değerlendirmeye çalışmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre, uzaktan eğitimin etkili ve güzel bir öğretim yöntemi olmasına rağmen öğrencilerin büyük çoğunluğunun uygulamalı derslerin fiziksel olarak işlenmesi gerektiğine dair görüş bildirdikleri belirtilmiştir. Kürtüncü ve Kurt (2020) ise uzaktan eğitimle alakalı yaşanan sorunları; altyapıdaki eksikler, uygulama ağırlıklı derslerin uzaktan eğitimde yetersiz kalması, imkanların yetersizliği (ekonomik nedenler, yaşadığı bölgede ya da evde internet erişimi olmaması), duygudurumlarla (stres, kaygı vb.) baş etmekte zorlanma, sınav kaygısı olarak belirtmiştir. Eğitim ortamlarında pandemi süreciyle beraber popüler hale gelen uzaktan eğitim uygulamalarına öğretmenlerin ve öğrencilerin adapte olması ve sistemin teknik açıdan oturması için daha uzun bir zamana ihtiyaç duyulmasından dolayı belirtilen dezavantajların ifade edildiği düşünülmektedir.

Uzaktan eğitimde karşılaştığınız sorunlar alt amacına yönelik öğretmen görüşleri

Uzaktan eğitimde karşılaşılan sorunlar açısından bakıldığında öğretmenlerin daha çok öğrenci katılımı sağlama, alt yapı imkanlarının yetersizliği ve performans takibinde zorlanma gibi konular üzerinde durdukları görülmektedir. Literatür incelendiğinde;

Rhode (2008) tarafından yapılmış doktora çalışmasında, yetişkin öğrenenlerin kendi hızları ile öğrenebildikleri derste hangi etkileşim türüne en yüksek değeri verdiği, öğrenenlerin iletişim türlerinin hangilerini eşdeğer gördüğü araştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda, en fazla değer verilen etkileşim türleri öğreten ve içerik etkileşim türü olduğu görülmüştür. Ayrıca aynı çalışmada öğrenenlerin öğreten ve içerik etkileşimine eşit önem verdikleri belirlenmiştir. Jamilah ve Fauzi'nin (2021) Endonezya'da yürüttükleri araştırmada, uzaktan eğitim modelinde önemli bir konuma sahip dijital öğrenme uygulamasında öğretenlerin karşı karşıya kaldıkları engelleri ve pandemi döneminde dijital öğrenmede yaşanan zorluklar incelenmiştir. Çalışmaya 107 öğreten katılımcı olmuştur. Elde edilen bulgular sonucunda öğretenlerin bilgi teknolojilerini uygulamada yetersizlik olduğuna dair algıları bulunduğu, bunun uzaktan eğitimde iletişim ve etkileşimde verimsizliğe neden olduğu bildirilmiştir. Azhari ve Fajri'nin (2022) öğretenlerin katılımcı oldukları çalışmada, pandemi nedeniyle okulların

kapatılmasının ardından eğitimin uzaktan gerçekleştiği Endonezya'daki durumu incelemişlerdir. Araştırmada uzaktan eğitim sürecine ilişkin önemli sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre öğretenlerin yetenekleri, sınırlı internet erişimi, velilerin ekonomik durumları, rehberlik eksikliği, teknolojik araç gereç eksikliği gibi sorunlar yaşandığı ortaya konmuştur. Uzaktan eğitim modelinde yaşanan zorluklar nedeniyle öğretenler ve öğrenenler arasında iletişim ve etkileşim sorunları yaşandığı bildirilmiştir. Kaysi ve Aydemir (2017) çalışmalarında, bazı sonuçların öğrenenler arasındaki veya öğrenenler ile eğitmenler arasındaki etkileşimin çok zayıf olduğunu belirlemişlerdir. Ancak öğrenenlerin ders içeriği ile etkileşimi, ders videolarının olumlu etkileri görülebileceğini ifade etmişlerdir. Sonuç olarak, alan yazında bahsedilen tüm etkileşim türlerinin zayıf düzeyde gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Çalışma sonuçları ile literatür arasında paralellik olduğu görülmektedir. Öğrencilerle yüz yüze eğitim öğretim yapmaya alışık olan eğitimcilerin uzaktan eğitim sisteminde özellikle uygulamalı bölümlerde problemler yaşaması ve bunun beceri öğrenimi açısından dikkat çekici bir durumda olmasının gerek öğrenci gerekse eğitimci ve idareciler açısından hazırbulunuşluğun düşük kalmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Uzaktan eğitimin geleceğine yönelik görüşleriniz alt amacına yönelik öğretmen görüşleri

Uzaktan eğitimin geleceğine yönelik olarak öğretmen görüşleri incelendiğinde; genel olarak kullanışlı olabileceği hibrit bir yapının yararlı olacağı ancak bunlar için teknolojik alt yapının iyileştirilmesi ve öğrenci katılımının arttırılmasının sağlanması gerektiği ifade edilmektedir. Literatür incelendiğinde; Çevrim içi öğrenme ortamında öğrencilerin tek bir kaynağa bağlı kalmadan çeşitli materyallere kolayca erişim sağlayabilmeleri süreç içerisinde öğrencilerin daha çok bilgiyle karşılaşmalarına imkan tanımaktadır (Aydın,2023). Öğretmenler, çevrim içi öğrenmenin öğrencilere farklı öğrenme ortamı sunabildiğini ifade ederek olumlu düşüncelerini belirtmişlerdir. Çevrim içi öğrenmenin zamandan ve mekandan bağımsız olarak farklı öğrenme ortamlarında eğitimin devam ettirilmesine, sınıf ortamı dışında daha konforlu bir ortamda ders süresinin tamamlanmasına olanak tanımaktadır (Özgöl ve ark., 2017; Yolcu 2020). Alan yazın taramasında Yolcu ve ark., (2020), çalışmalarında çevrim içi öğrenmenin öğrencilerin bireysel öğrenmelerine fırsat tanıdığını, bireylerin kendi öğrenmeleri için en uygun öğrenme yöntemini seçebilmesine fırsat tanıdığı sonucuna ulaştıklarına

rastlanılmıştır. Öğretmenler çevrim içi öğrenme ile yapılan derslerin öğrenciler için kalıcı verimlilik sağladığını ve iletişimde avantaj sağladığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin, ders kayıtlarını istenildiği zaman tekrar tekrar izlenebilir olması öğrenmenin kalıcı ve verimli olmasını ve etkili iletişim sağladığı sonucu (Arbour, Kaspar ve Teall, 2015; Bayram, ve ark.,, 2019) elde edilen sonucu destekler niteliktedir. Literatüre bakıldığında hibrit öğrenme yaklaşımı, öğrenci-öğrenci, öğretmen-öğrenci arasında etkili iletişim ortamının oluştuğu (Çobanoğlu ve ark., 2017; Orhan ve ark., 2004), sınıf dışında da öğrencilerin eğitim sürecine katılmasını sağlayarak farklı öğrenme ortamları oluşturulması ve eğitimde devamlılığın sağladığına (Dikmenli ve Ünaldı, 2013; Ünsal, 2007) dair benzer sonuçların elde edildiği çalışmalar bulunmaktadır. Bu bilgiler ışığında ilerleyen yıllarda çeşitli riskler ve gelişen teknojiler hibrit bir sistemi hatta uzaktan eğitimi hayatımızın bir parçası haline getirecek gibi görünmektedir dolayısıyla öğretmenlerin görüşlerinin de bu yönde olmasının normal olduğu düşünülmektedir.

Uzaktan eğitim ile verilecek derslerin spor lisesinde uygulanmasının avantajları ve dezavantajları alt amaçlarına yönelik öğretmen görüşleri

Uzaktan eğitimin spor lisesi gibi uygulama ağırlıklı bir programa sahip olduğu okullarda kullanıma ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde avantajları açısından katılımcıların geneli ekonomik ve kullanışlı bulurken bir kısmı kullanışlı bulmamaktadır. Dezavantajları ile ilgili sorulan soruya verilen cevaplar incelendiğindeyse; katılımcılar genel olarak uygulama derslerinin çok olmasından dolayı problemler olduğunu bunun yanı sıra sosyalleşme, geribildirim ve etkileşim gibi eğitsel durumlarında yetersiz kaldığını ifade ettikleri görülmektedir. Literatür incelendiğinde;

İpek ve ark., (2020)'e göre öğrencilerin evlerinde bulunan teknolojik olanaklar uzaktan eğitim sürecinin öğrenciler açısından hangi düzeyde verimli geçebileceğinin 48 belirleyicileri arasındadır. Evlerinde masaüstü veya tablet bilgisayar, internet, akıllı telefon vb. teknolojik cihazlara erişimi bulunmayan öğrenciler bu süreç zarfında daha çok dezavantajlı durumdadırlar. Ekonomik açıdan sorun yaşayan ailelerin çocukları uzaktan eğitimde kullandıkları cihazların düşük performansta olması ve cihazını kardeşleri ile paylaşmak zorunda olmaları kaynaklı sorunlar yaşamaktadırlar (Moreno ve Gortazar, 2020). Salgın döneminde yaşanan uzaktan eğitimde öğrenciler okul

ortamından uzak kalmışlardır. Dolayısı ile sosyalleşme bakımından sorun yaşamışlardır. Bu durum psikolojilerini olumsuz şekilde etkilemiştir (Lee, 2020). Kaparounaki vd. (2020) göre uzaktan eğitimde Yunan öğrencilerin psikolojik sorun olarak uyku düzeni sorunu, kaygı düzeyinde artış ve depresyon gibi psikolojik sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Uzaktan eğitimde yaşanan belirsizlik öğrencilerin gelecek ile ilgili kaygı düzeylerinin artmasına neden olmuştur (Al-Rabiahh ve ark., 2020) Kırmacı ve Acar (2018)'e göre bulunulan ortamda başka insanların olması ve öğrencinin ayrı bir odasının olmaması derslere katılımı ve verimini düşürmektedir. Uzaktan eğitimde zaman ve mekân yetersizliği öğrenciler için sorun teşkil etmektedir. Gönülcan (2023), yüksek lisans tez çalışmasında uygulamaya yönelik bir derslerde, uzaktan eğitim yoluyla kısmen sürdürülebileceği, eğitimin uzaktan eğitimle sürdürülebilmesi için internet alt yapısı, ekipman eksikliği gibi eksikliklerin giderilmesi gerektiği görüşlerine ulaşmıştır. Orhan (2022), "Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumların Uzaktan Eğitim Uygulamalarına ilişkin İnceleme" isimli yüksek lisans tezinde, derslerin canlı olarak işlendiği, sıkça bağlantı sorunlarının yaşandığı, teori derslerinin sorunsuzca işlenebildiği, uygulama derslerinin ise uzaktan eğitim sistemi ile güç olduğu, öğrencilerin yarısının uzaktan eğitim derslerini tekrar izleyebilmelerinin çalışma isteklerini artırdığı ve ders kayıt videolarının dersin tekrar edilebilmesi için bir fırsat olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Er-Türküresin (2020) tarafından Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri ile yapılan çalışmada da öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinden genel olarak memnun olmadığı sonucuna çıkmıştır. Buna göre; ders kayıtlarına her an erişim imkânlarının oluşunu, videoları diledikleri zaman dinleyebilmelerini, anlayamadıkları noktaları geri sarıp birkaç kez daha dinleyebilmelerini ve barınma ve ulaşım masraflarının olmayışını uzaktan eğitimin avantajları olarak görürken; kalıcı öğrenmenin olmayışı, ölçme ve değerlendirmeden kaynaklı problemler, internet erişim problemleri, ev ortamında disiplinin sağlanamayışı ve uzaktan eğitime erişimde yaşanan sistemsel sıkıntıları ise dezavantaj olarak görmektedirler. Bu sebeplerden kaynaklı olarak Covid-19 pandemisinin mecbur kıldığı uzaktan eğitim sistemiyle ilgili öğretmen adaylarının genel görüşünün olumsuza yakın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yılmaz ve ark., (2022) tarafından hazırlanan ve pandemi döneminde spor eğitimi alan yükseköğretim öğrencilerinin senkron olarak uygulanan uzaktan eğitime ilişkin değerlendirmelerini konu alan çalışmada da uzaktan eğitimin,

spor bilimleri alanında eğitim alan öğrencilerin üzerinde etkili olamadığı; bu süreçte spor eğitimi alan öğrencilerin ağırlıklı olarak uzmanlık gerektiren, uygulamaya dönük alanlardaki becerilerini yeterince geliştiremedikleri verisi elde edilmiştir. Karataş ve Zengin (2021) tarafından kaleme alınan ve spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşlerine yer veren makalelerinde katılımcıların, uzaktan eğitim hakkındaki yeterlilik ve motivasyon seviyelerinin ortanın altında olduğu, memnuniyet, etkililik ve kullanılabilirlik düzeylerinin ise orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Acar'ın (2022) hazırlamış olduğu ve spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini metaforlar üzerinden ele alan çalışmada da katılımcıların 133 olumlu metafor, 377 olumsuz metafor ürettikleri tespit edilmiştir. Bu anlamda çalışma, spor bilimleri öğrencileri açısından derslerin uygulamalı olarak da işlenebilmesinin önemini göstermektedir. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde eğitmenler ile iletişim problemi yaşadıkları ancak uzaktan eğitimin pandemi sürecinde fayda sağladığı ve kolaylaştırıcı bir rol üstlendiğine sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda çalışmada uzaktan eğitimin mali açıdan öğrencilere avantaj sağladığı ve gelişen teknoloji ile eğitimin bütünleşmesinin öğrenciler açısından bir fırsat yarattığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Literatür incelemesinden de anlaşılacağı üzere uzaktan eğitim konsun da bir fikir birliğine varılabilmiş değildir. Genel olarak kullanışlılık açısından teorik derslerde etkili olduğu, zaman yönünden ekonomik ve konforlu olduğu alt yapı olan yerlerde rahatlıkla kullanılabildiği görüşü hakimdir. Öte yandan uzaktan eğitimin güzel sanatlar, tıp ve spor bilimleri gibi uygulama ağırlıklı programlarda etkili olmadığı iletişim ve ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin yeterince yapılamadığı görüşü hakimdir. Diğer taraftan teknolojik alt yapı ve bunun etkili kullanabilecek eğitmenlerin yetkililiği tartışılmaktadır ayrıca sosyallik açısından da çeşitli problemlerin olduğu görülmektedir. Alan yazında olduğu gibi çalışmamızda da katılımcıların farklı açılardan uzaktan eğitimi değerlendirdiği genel olarak derslerin uygulamalı olmasından dolayı kullanılmasına temkinli yaklaşıldığı düşünülmektedir.

Sonuç olarak spor lisesi öğrencilerinin e öğrenmeye yönelik ortalamanın üzerinde olumlu bir tutum geliştirdikleri yaş, cinsiyet ve sınıf değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Öğretmenlere uygulanan nitel ölçek sonuçları açısından bakıldığında ise ekonomiklik, materyal kullanım zenginliği, zaman ve ulaşım

kolaylığı gibi olumlu durumlar dikkat çekerken teorik derslerde etkili olduğu fikri hakimdir ancak uygulama derslerinde becerileri öğretmenin ve geri bildirim almanın zor olduğu, motivasyon, derse devam gibi konularda sıkıntılar yaşandığı söylenebilir.

ÖNERİLER

- Alan yazındaki yetersizlikler göz önünde bulundurulduğunda, sporda E-öğrenmeye yönelik çalışmalar daha farklı değişkenler ele alınarak daha farklı ve daha derin bakış açıları geliştirilerek sonraki araştırmalara ışık tutulabilir.
- Öğrenci ve öğretmenler E-öğrenme hakkında bilgilendirilmeli bu anlamda gerekli organizasyonlar yapılmalıdır.
- E-öğrenme ile ilgili gerekli teknolojik, teknik ve alt yapı problemleri çözülmelidir.
- Gelişen teknolojiler ve bunun gerektirdiği yeniliklere bağlı olarak öğrenci ve öğretmenlere bilgisayar, internet, online eğitim gibi konularda düzenli aralıklarla bilgilendirme çalışmaları yürütülmeli böylece dijital becerilerinin artırılması sağlanmalıdır.
- Öğrencilere online derslere katılım zorunluluğu getirilmeli böylece derse katılımın istenen düzeyde olması sağlanmalıdır.
- Teorik dersler kadar uygulamalı derslerin de E-öğrenme açısından uygulanabilirliğini artıracak çalışmalar yapılmalıdır.
- Öğrenci ve öğretmenlerin uygulamalı derslerde E-öğrenmeye yönelik olumsuz düşüncelerini değiştirme yönünde çalışmalar yapılmalıdır.
- Derslerde öğrencilerin aktif katılımının sağlanmalı böylece öğretmen-öğrenci etkileşimli bir ders ortamı oluşturulmalıdır.

6. KAYNAKLAR

Acar K. COVID-19 sürecinde spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik algıları: Bir metafor analizi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2022; 23 (2): 1764-1796.

Aktay S. ve Keskin, T. Eğitim bilişim ağı (EBA) incelemesi. Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi, 2016; 2(3): 27-44.

Aldağ H, Gürpınar K. Üniversite Öğrencilerinin Sunu Becerilerini Etkileyen Faktörler. Akademik Bilişim Konferansı Kütahya, 2007, 31.

Alkan C. Açıköğretim. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 1987,No: 157.

Alkan C. Eğitim Teknolojisi ve Uzaktan Eğitimin Kavramsal Boyutları, Uzaktan Eğitim, Yaz 1998/Kış1999.

Al-Rabiaah A, Temsah MH, Al-Eyadhy AA, Middle east respiratory syndrome corona virus (mers-cov) associated stress among medical students at a university teaching hospital in saudi arabia". *Journal Infect Public Health*, 2020;13: 687-691.

Altındaş ME. Türkiye de Açılan Spor Liselerinin Amaç Hedef ve Beklentilerinin Araştırılması. Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kütahya, 2009. s. 32.

Altun T, Akyıldız S, Gülay A. ve Özdemir C. IInvestıgatıng educatıon faculty students'vıews about asynchronous dıstance educatıon practıces durıng covıd-19 ısolatıon perıod. Psycho-Educational Research Reviews, 2021 10(1), 34-45.

Antalyalı Ö. Uzaktan Eğitim Algısı Ve Yöneylem Araştırması Dersinin Uzaktan Eğitim İle Verilebilirliği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta, 2004.

Arar A. Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi, uzaktan eğitim uygulama modelleri ve maliyetleri. Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyumu 15-16 Kasım 1999, Ankara: Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı.

Arbour M, Kaspar RW, Teall AM. Strategies to promote cultural competence in distance education. Journal Of Transcultural Nursing,2015; 26(4): 436-440.

Archbald DA. Authentic assessment: what ıt means and how ıt can help schools. School Psychology Quarterly, 1991; 6.4: 11-15.

Arıkan G. Spor Lisesi ve Anadolu Lisesi Öğrencilerinde Okula Aidiyet Duygusu ve Okul Yaşam Kalitesinin İncelenmesi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneği, 2015.

Arıkan G. Spor Lisesi ve Anadolu Lisesi Öğrencilerinde Okula Aidiyet Duygusu ve Okul Yaşam Kalitesinin İncelenmesi : Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneği, 2015;100

Avşancıl Tarkun, E. Nitel araştırmalar. Öneri Dergisi, 2000; 3(14): 29-34.

Aydın A. Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Ve Harmanlanmış Öğrenmeye Karşı Öğretmenlerin Bakış Açıları ve Geleceğe Yönelik Vizyon. Yüksek Lisans Tezi, Amasya Üniversitesi, Amasya 2023.

Aydin E. ve Erol, S. The Views of Turkish Language Teachers on Distance Education and Digital Literacy during Covid-19 Pandemic. International Journal of Education ve Literacy Studies,2021; 9(1):41-49.

Aytaç, T. Geleceğin öğrenme biçimi e-öğrenme. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, 2003, 35, 30-31

Azhari B, Fajri I. Distance learning during the COVID-19 pandemic: School closure in Indonesia. *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology,2022;* 53(7): 1934-1954.

Bakioğlu A. Can, E. Uzaktan Eğitimde Kalite ve Akreditasyon. Ankara: Vize Yayıncılık, 2014.

Balta Y. Türel YK. Çevrimiçi uzaktan eğitimde kullanılan farklı ölçme değerlendirme yaklaşımlarına ilişkin bir inceleme, Turkish Studies, 2013; 8(3):37- 45.

Baltacı A. Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır?. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2019;5(2): 368-388.

Başol G, Çakan M, Kan A, Özbek ÖY, Özdemir D, Yaşar M. Eğitimde ölçme ve değerlendirme. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık. 2013.

Bayram M, Peker AT, Aka ST, Vural M. Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Dersine KarŞı Tutumlarının İncelenmesi. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2019; 4(3): 330-345.

Berkant HG, Hekimoğlu E. Spor lisesi öğrencilerinin eğitimde karşılaştıkları sorunlara ve çözüm önerilerine yönelik görüşleri. Ulusal Eğitim Akademisi Dergisi, 2021;5(1):79-96.

Bişgin H. Spor liselerinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örgütsel sinizmle mesleki tükenmişliklerinin örgütsel adanmışlıklarına etkisinin incelenme. Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, 2022.

Boztuğ N, Şenol Y, Sarıkçıoğlu L, Toptaş AB, Çetinkaya R, Gürpınar E, Turhan, M. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinde uygulanan uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi. Akdeniz Tıp Dergisi, 2022; 8(2): 208-217. doi:10.53394/akd.1029958

Büyükkaragöz S. Çivi, C. Genel öğretim metotları. Atlas Yayınları, 1994.

Can Ö, Demir C, Yirci R. Lise öğrencilerinin internet bağımlılık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Akademik Bakış Dergisi,* 2018; 66: 145-163.

Cantürk G, Cantürk A. İngilizce öğretmenlerinin covid-19 küresel salgını sürecinde gerçekleştirdikleri uzaktan eğitim deneyimleriyle ilgili görüşlerinin metaforlar yoluyla belirlenmesi. *Uluslararası Dil, Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Güncel Yaklaşımlar Dergisi (Caless)*, 2021; 3 (1): 1-37.

Crane J, Temple V. A systematic review of dropout from organized sport among children and youth. European Physical Education Review, 2015;21(1):114.

Çetinkaya T. Spor Bilimlerinde Akademik Araştirmalar. Içinde: Eraslan M, editör. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyalleşme Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Ankara, 2018: 17.

Çiçek M. Spor Lisesi Öğrencilerinin Mesleki Gelişim Süreçlerinde Yaşadıkları Kariyer Kaygılarıyla Aile Desteği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Fırat Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Fırat Üniversitesi, 2022.

Çoban S. Uzaktan ve Teknoloji Destekli Eğitimin Gelişimi, İstanbul: XVI. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildiri Kitabı, 2013.

Çobanoğlu AA, Uzunboylar O, Altun E. Çevrim içi Öğrenme Hazırbulunuşluk, Tutum Ve Algılanan Çevrim içi Sosyalliğin İşbirlikli Harmanlanmış Bir Derste İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 2017; 16(63): 1218-1229.

Çukadar S. Çelik S. İnternete dayalı uzaktan öğretim ve üniversite kütüphaneleri. Doğuş Üniversitesi Dergisi, 2003; 4(1): 31-42.

Damar A. Spor Tesisleri ve İstihdam: Sosyal Konutlar Bünyesindeki Sportif Alanlar Üzerine Nitel Bir Araştırma. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2021.

Demir E. Uzaktan eğitime genel bir bakış. Dumlupınar University Journal of Social Science/Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2014;(39):203-211.

Demiray U. Açıköğretim fakültesi mezunlarının sektördeki konumları. U. Demiray (Ed.), Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası, 1982-2002 (s. 3-22). UZEV Yayınları, 1999.

Dikmenli Y, ve Ünaldı EÜ. Harmanlanmış Öğrenme Ve Sanal Sınıfa Dönük Öğrenci GörüÇleri. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2013; 2(2):326-347.

Dilekci U. Spor lisesi ve güzel sanatlar lisesi okul müdürlerinin mesleki tükenmişliklerinin incelenmesi. Sciences (Joshas Journal), 2022;8(49):193-201.

Dilekçi U. Spor liselerinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin örgütsel sinizmle mesleki tükenmişliklerinin örgütsel adanmışlıklarına etkisinin incelenmesi, Doktora tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, 2022.

Dinçer S. Bilgisayar destekli eğitim ve uzaktan eğitime genel bir bakış [Bildiri sunumu]. Akademik Bilişim Konferansı, Denizli, 9-11 Şubat, 2016.

Diril E, Ulusoy H. Spor Yönetimi ve Organizasyonu. Sunay H, editör. Ankara, 2019. 58

Erkoca MC. Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ilgisi - bir çalışma. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 2021; 7(1): 148-163.

Erten R. Türk Sporunun Yapısal Düzeni. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2006; (10)1: 117-136.

Er-Türküresin, H. Covid-19 pandemi döneminde yürütülen uzaktan eğitim uygulamalarının öğretmen adaylarının görüşleri bağlamında incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi, Salgın Sürecinde Türkiye'de ve Dünyada Eğitim*, 2020;3: 597-618. DOI: 10.37669/milliegitim.787509

Fişek K. Dünya'da Türkiye'de Spor Yönetimi. 2. baskı. Ankara: Bağırgan Yayınevi, 1998. 564 s.

Fitzgerald H, Stride A, Drury S. COVID-19, lockdown and (disability) sport. Managing Sport and Leisure, 2020: 1-8.

Gökdağ D. Uzaktan Eğitimde Basılı Materyaller (AÖF Örneği). Eskişehir: AÖF Yayınları, 1986.

Gönülcan K. *Uzaktan Eğitim Sürecinde Müzik Derslerinin Gerçekleştirilmesi Sırasında Karşılaşılan Güçlükler Hakkında Öğretmen Görüşleri (Bartın İli Örneği).* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. 2023.

Gsb - Meb İş Birliği Protokolü 19 Nisan 2016 [Internet]. 2023 [kaynak 02 Şubat 2023]. Available at: http://unye.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_0

Gülbahar Y. E-Öğrenme. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2009.

Güneş V. Spor Lisesi ve Farklı Liselerdeki Öğrencilerin Atılganlık Düzeyleri İle Akademik Başarılarının İncelenmesi, Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı. Elazığ, 2010.

Hakan A, Sözer E, Kaya Z, Gültekin M. Anıl, H. Açık Öğretim Lisesi Uygulamasının Değerlendirilmesi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 1997: 45-56.

Hammami A, Harrabi B, Mohr M, Krustrup P. Physical activity and coronavirus disease 2019 (COVID-19): Specific recommendations for home-based physical training. Managing Sport and Leisure, 2020.

Hızal A. Uzaktan öğretim süreçleri ve yazılı gereçler: Eğitim teknolojisi açısından yaklaşım. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 2005.

Holmberg B. Theory and Practice of Distance Education (Second Edition). London: Routledge, 1983.

İpek DŞİ, Aydın GÇ, Çelikdemir K, Celep ND. Sunar S. *COVID-19 Sürecinde Eğitim: Uzaktan Öğrenme, Sorunlar ve Çözüm Önerileri* 2020. *(Editör: Emin Karip)*. Ankara: Türk Eğitim Derneği, 2016.

Jamilah ST, Fauzi M. Opportunities and challenges of digital learning media during the covid-19 pandemic in primary school. Formatif: *Journal Ilmiah Pendidikan MIPA*,2021; 11(2): 191-200.

Kanun Hükmünde Kararname Karar Sayısı: Khk/652 Erişim: [https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/09/20110914-1.htm],Erişim Tarihi:09/11/2011

Kaparounaki CK, Patsali ME, Mousa DV, Papadopoulou EVK, Papadopoulou KK, Fountoulakis KN. University students' mental health amidst the COVID-19 quarantine in Greece. *Psychiatry Res*, 2020; 290: 111-113.

Karabulut E. Spor Bilimlerinde Akademik Araştırmalar. Eraslan M, editör. Ankara: Gece Kitaplığı, 2018. 61 s.

Karakaya M, Aksoy HH. Uzaktan eğitim yüksek lisans çalışması. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 2005.

Kaya Z. Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. 2. Baskı, Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2006.

Kaya Z. Uzaktan eğitim. Ankara: Pegem Yayıncılık, 2002.

Kaya F. Yükseköğretimde Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi dersinin uzaktan eğitim yoluyla verilmesine ilişkin öğrenci görüşleri (Kastamonu Üniversitesi örneği). *Yüksek Lisans Tezi.*: Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kasatmonu 2020.

Kaysi F, Aydemir E. Uzaktan eğitim süreçlerindeki etkileşim boyutlarının değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 2017; 4(11): 778-790.

Kazu İY, Özdemir O. Teknik Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitimle İlgili Görüş ve Beklentileri. XI. Eğitim Bilimleri Kongresinde sunuldu, Lefkoşa, Ekim 2002: 23-26.

Keegan D. Open learning: concepts and costs, successes and failures. R. Atkinson and C. McBeath (Eds.), Open learning and new technologies Perth: Australian Society for Educational Technology WA Chapter, 1990: 230-243.

Keskin M. Kaya DÖ. COVID-19 sürecinde öğrencilerin web tabanlı uzaktan eğitime yönelik geri bildirimlerinin değerlendirilmesi. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2020; 4: 59-67.

Kılınç M. 2015. Uzaktan eğitim uygulamalarının etkililiği üzerine bir araştırma (İnönü üniversitesi uzaktan eğitim merkezi ilahiyat lisans tamamlama programı örneği), Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya, 2015.

Kırık AM. Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. Marmara İletişim Dergisi, 2014; 21(1): 73-94.

Kırmacı Ö Acar S. "Kampüs Öğrencilerinin Eşzamanlı Uzaktan Eğitimde Karşılaştıkları Sorunlar". *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 2018. 14 (3), 276-291.

Küçük V, Koç H. Psiko-sosyal gelişim süreci içersinde insan ve spor ilişkisi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2004;(9): 41-49.

Kürtüncü, M. ve Kurt, A. "COVID-19 Pandemisi Döneminde Hemşirelik Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Konusunda Yaşadıkları Sorunlar". *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 2020; 7 (5): 66-77.

Luke, M. D, ve Cope, L. D. Student attitudes toward teacher behavior and program content in school physical education. Physical Educator, 1994, 51(2), 57

MEB 14.06.2013 tarihli ve 83203306/20 1380 sayılı yazısı.

MEB Yetenek Sınavı İle Öğrenci Alan Okullara Başvuru e Kılavuzu. Erişim: [https://mtegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_06/24145708_2022_yetenek_synavy_yle_oyrenci_alan_okullara_bayvuru_ekylavuzuguncel_24062022_-_yeni.pdf]

Merriam SB. Qualitative research and case study applications in education. revised and expanded from" Case Study Research in Education.". CA: Jossey-Bass Publishers, 1998;4: 41-49.

Midkiff SF, DaSilva LA. Leveraging the web for synchronous versus asynchronous distance learning. In International Conference on Engineering Education ICEE, 2000; 4: 14-16.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği [kaynak 02 Şubat 2023] Erişim Adresi. : https://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_11/03111224_ooky.pdf

Moore M. Historical perspectives on e-learning. In Badrul H.K. ve Mohamed, A. (Eds.) International Handbook of E-Learning, Volume 1: Theoretical Perspectives and Research, New York: Routledge, 2015.

Moreno JM, Gortazar L. Schools' Readiness for Digital Learning in the Eyes of Principals. an Analysis from PISA 2018 and its Implications for the COVID-19 (Coronavirus) Crisis Response. World Bank Blogs. 2020.

Mueller J. The authentic assessment toolbox: enhancing student learning through online faculty development. Journal of Online Learning and Teaching, 2005; 1(1): 1-7.

Nacar E, Gacar A, Karahüseyinoğlu MF, Gündoğdu C. Analysis for sports facilities in sports high school in terms of quality and quantity (Central Anatolia Region Sample). Australian Journal of Basic and Applied Sciences, 2013;7(2):627-631.

O'Reilly T.What is web 2.0: Design patterns and business models for the next generation of software. Communications & Strategies, 2007;3: 22-30.

Orhan UG, *Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumların Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin İnceleme*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale, 2022.

Orhan F, Altun AS, Kablan Z. Harmanlanmış Öğrenme (Blended Learning) Yöntemine Dayalı Bir Uygulama, Ögrenci Görüsleri: Yıldız Teknik Üniversitesi Örnegi, *IV. Uluslararası Egitim Teknolojileri Sempozyum* U, Sakarya, Türkiye Kasım 2004: 24-26

Orhan R. Çocuk Gelişiminde Fiziksel Aktivite ve Sporun Önemi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2019;9(1):157-176.

Öçalan M, Boyalı E, Ergin M. Öğrencilerin Spor Liselerine Yönelme ve Tercih Nedenlerinin Belirlenerek Seçili Değişkenler Açısından Karşılaştırılması. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2018;3(3):10-21.

Öçalan M, Boyalı E, Ergin M. Öğrencilerin Spor Liselerine Yönelme ve Tercih Nedenlerinin Belirlenerek Seçili Değişkenler Açısından Karşılaştırılması. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2018; 3:48-56.

Özbay Ö. Dünyada ve Türkiye'de uzaktan eğitimin güncel durumu, Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, 2015; 2(5): 376-394.

Özdal R. A swıft change ın educatıon: synchronous and asynchronous englısh language learnıng durıng covıd-19 pandemıc, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi. Erzurum, 2020.

Özgöl M, Sarikaya İ. Öztürk M. Örgün Eğitimde Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Ve Öğretim Elemanı Değerlendirmeleri. *Yükseköğretim Ve Bilim Dergisi*, 2017; 7(2): 294-304.

Palloff RM. Pratt K. Assessing the online learner: Resources and strategies for faculty. John Wiley ve Sons, 2009;7:3:49-55.

Papi C, Büyükaslan A. Türkiye ve Fransa'daki Uzaktan Eğitimde Gelişmeler: Hangi Eğitim Hakkı, Marsilya: Colloque Tice Mediterranee - Uzaktan Eğitimde İnsan / Değişim Sorunsalı, 2007.

Parker A. A Distance Education How-To Manual: Recommendations from the Field. *Educational Technology Review, 1997;* 8: 7-10.

Paulson FL, Paulson PR, Meyer CA. What makes a portfolio a portfolio. Educational leadership, 1991; 48(5):38-49.

Perraton H. A theory for distance education. In Distance Education: International Perspectives, Edited by D. Sewart, D. Keegan, and B. Holmberg, New York: Routledge, 1988: 34-45.

Rakes G. C. Open book testing in online learning environments. Journal of Interactive Online Learning, 2008; 7(1): 1-9.

Ramazanoğlu F, Boyalı E, Ergin M. Sporun toplumsal boyutlarinin değerlendirilmesi. Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi. 2005;3(3):153-157.

Rosenberg MJ. E-learning. Newyork: McGraw-Hill Companies, 2001.

Sarpkaya R. Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Anı Yayıncılık, 2016.

Sun PC, Tsai RJ, Finger G, Chen YY, Yeh D. What Drives A Successful E-Learning? An Empirical Investigation Of The Critical Factors Influencing Learner Satisfaction. *Computers Ve Education*, 2008; 50(4): 1183-1202.

Sümer M. Spor Eğitmenlerinin Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Becerileri İle E-Öğrenme Tutumlarının Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sakarya,2022.

Şahin M. Beden Eğtimi ve Spor Sözlüğü. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2006. 300

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgelerinde Değişiklik Yapılması Kararı, 01/11/2021)

Talimciler A. Sporun Sosyolojisi Sosyolojinin Sporu. İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 2015, 15

Topçu N. İsyan ahlakı. İstanbul: Dergah Yayınları, 2017.

TTKB 10/08/2023 tarih ve E-59917357-101.03-81312691 sayılı yazı.

Türk Dil Kurumu Sözlükleri 2013.

Uşun S. Uzaktan eğitim. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2006.

Ünsal H. Harmanlanmış Öğrenme Etkinliğinin Çoklu Düzeyde Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2007.

Verduin JR. Clark T. Uzaktan Eğitim: Etkin uygulama Esasları, Çev, Maviş, İ. Anadolu Üniversitesi Basımevi. Eskişehir, 1994.

Verduin JR, Clark TA, Thomas, A. Uzaktan eğitim: etkin uygulama esasları (Çeviren: İlknur Maviş). Anadolu Üniversitesi Basımevi, 1994.

Yamaç K. Bilgi Toplumu ve Üniversiteler. Ankara: Eflatun Yayınevi, 2009.

Yıldız S. Bektaş F. Eba Tv'de yayınlanan beden eğitimi etkinliklerinin veli ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi. Milli Eğitim Dergisi, Salgın Sürecinde Türkiye'de ve Dünyada Eğitim, 2020;3: 969-987.

Yılmaz M, Savucu Y, Baş M, Alpay N. Pandemi (Covid-19) sürecinde spor eğitimi alan öğrencilerin senkron uzaktan eğitime yönelik görüşleri. *International Journal of Sport Exercise and Training Sciences - IJSETS*, 2022; 8 (1): 12-19. DOI: 10.18826/useeabd.993361

Yolcu H. Koronavirüs (Covid-19) Pandemi Sürecinde Sınıf Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Eğitim Deneyimleri. *Açıköğretim Uygulamaları Ve Araştırmaları Dergisi,* 2020; 6(4): 237-250.

Yorgancı S. "Bilgi Merkezleri Modeli ve Türkiye", Uzaktan Eğitim "Distance Education", Uzaktan Eğitim Vakfı, 1998:101-111.

Yumbul E. Liselerde görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, 2021.

Zengin E, Aslan Ö, Ceyhan ALU, ve Aslan A. Sınıf Öğretmenlerinin Pandemi (Covid-19) Sürecinde Sosyal Bilgiler Dersinin Uzaktan Eğitim Şeklinde İnlenmesine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, 2021; (87)3: 117-142.

Zhang D, Nunamaker JF. Powering e-learning ın the new millennium: an overview of e-learning and enabling technology. *Information Systems Frontiers,* 2003; 5 (2): 207-218.

EKLER

KİŞİSEL BİLGİ FORMU ÖĞRENCİ

Bu form *'Spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin ve görevli öğretmenlerin uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerinin incelenmesi (Kayseri İli Örneği)'* adlı tezde kullanılmak üzere size sunulmuştur. Bilgileriniz tamamen gizli kalacaktır. İstediğiniz zaman cevaplamayı bırakabilirsiniz.

Katılımınız için teşekkür ederim.

Cinsiyet: ( ) Kadın ( ) Erkek

Yaş: ( ) 13-14 ( ) 15-16 ( ) 17-18 ( ) 18 ve üzeri

Sınıf Düzeyi: ( ) 1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4

Sporda E-öğrenme: İnternet üzerinden, bireyin spor ile ilgili bilgi edinmesi (teorik ve uygulama), kendi kendine öğrenmesiyle gerçekleşen, bilgiye ulaşmada zaman ve mekan sınırı tanımayan öğrenme etkinliğidir.

1: Kesinlikle Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: İki Aradayım, 4: Katılıyorum 5: Kesinlikle Katılıyorum

SPORDA E-ÖĞRENMEYE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ	1	2	3	4	5
1. Sporda e-öğrenme öğrenenin kendini değerlendirme fırsatını arttırır.					
2. Sporda e-öğrenme ile öz güvenimin arttığını hissederim.					
3. Sporda e-öğrenmenin beş duyuya hitap etmesi, öğrenmeyi kolaylaştırır.					
4. Sporda e-öğrenme akademik başarıyı arttırır.					
5. Sporda e-öğrenme aracılığıyla sportif hareketleri uygularım.					
6. Sporda e-öğrenme ile kendi hızımda uygulama yapmak hoşuma gider.					
7. E-öğrenme aracılığı ile spor branşlarındaki püf noktaları takip ederim					
8. Sporda e-öğrenme ile öğrenirken aynı anda sportif hareketleri de uygularım.					
9. E-öğrenme sayesinde sporda merak ettiğim noktaları tekrar tekrar izleyebileceğimi düşünürüm.					
10. E-öğrenmenin spor kurallarını pekiştirmede faydalı bir araç olduğunu düşünürüm.					
11. İstediğim zaman ve mekanda sporda e-öğrenmeden yararlanmak beni rahat hissettirir.					
12. E-öğrenmenin sporda farklı bakış açıları geliştirmeme yardımcı olduğunu düşünürüm.					

KİŞİSEL BİLGİ FORMU ÖĞRETMEN

Bu form '*Spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin ve görevli öğretmenlerin uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerinin incelenmesi (Kayseri İli Örneği)*' adlı tezde kullanılmak üzere size sunulmuştur. Bilgileriniz tamamen gizli kalacaktır. İstediğiniz zaman cevaplamayı bırakabilirsiniz. Katılımınız için teşekkür ederim.

Cinsiyet: **:** ( ) Kadın ( ) Erkek
Yaş: **:**
Medeni Durum: **:**
Branş: _____
Mesleki Deneyim: ( ) 1-5 Yıl ( ) 5-10 Yıl ( ) 10 Yıl ve Üzeri
Eğitim Durumu: ( ) Ön Lisans ( ) Lisans ( ) Lisans Üstü

NİTEL BÖLÜM SORULARI

Bu form '*Spor lisesinde öğrenim gören öğrencilerin ve görevli öğretmenlerin uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerinin incelenmesi (Kayseri İli Örneği)*' adlı tezde kullanılmak üzere size sunulmuştur. Bilgileriniz tamamen gizli kalacaktır. İstediğiniz zaman cevaplamayı bırakabilirsiniz. Katılımınız için teşekkür ederim.

1. Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime kıyasla avantajları nelerdir?

Cevap 1:

2. Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime kıyasla dezavantajları nelerdir?

Cevap 2:

3. Uzaktan eğitimde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

Cevap 3:

4. Uzaktan eğitimin geleceğine yönelik görüşleriniz nelerdir?

Cevap 4:

5. Uzaktan eğitim ile verilecek derslerin spor lisesinde uygulanmasının faydaları nelerdir?

Cevap 5:

6. Uzaktan eğitim ile verilecek derslerin spor lisesinde uygulanmasının dezavantajları nelerdir?

Cevap 6:

BAŞVURU NO: 342

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
PROJE ONAY FORMU

Projenin Adı	"Spor Lisesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin ve Görevli Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi (Kayseri İli Örneği)"
Projenin Niteliği	Yüksek Lisans/Uzmanlık/Doktora Tezi
Proje Araştırmacıları	Dilara ÖZSARAÇ (Sorumlu Araştırmacı) Kenan KOÇ (Danışman)
Sorumlu Araştırmacının Haberleşme Bilgileri	Dilara ÖZSARAÇ (Sorumlu Araştırmacı) Kenan KOÇ (Danışman) SERÇE ÖNÜ MH. BİRKAN SK. TAÇ SİTESİ NO :1 E-posta adresi: dilara.zsrc@gmail.com

KARAR:
Etik Kurulumuza başvuran **Dilara ÖZSARAÇ'ın,** ***"Spor Lisesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin ve Görevli Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi (Kayseri İli Örneği)"*** adlı çalışması değerlendirilerek aşağıdaki sonuca ulaşılmıştır.

Proje etik açıdan uygun bulunmuştur. ☑
Projenin etik açıdan geliştirilmesi gerekmektedir. ☐
Proje etik açıdan uygun bulunmamıştır. ☐

27/07/2021

ADI SOYADI	
Etik Kurul Başkanı	Prof. Dr. Atabey KILIÇ
Etik Kurul Başkan Yrd.	Prof. Dr. Kasım KARAMAN
Üye	Prof. Dr. Celal YILDIZ
Üye	Prof. Dr. Mustafa KARAGÖZ
Üye	Prof. Dr. Hakan AYDIN
Üye	Prof. Dr. Mikail AKBULUT
Üye	Prof. Dr. Handan ZİNCİR
Üye	Prof. Dr. Ahmet HASKÖSE
Üye	Doç. Dr. Burak ADIGÜZEL

Spor Lisesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin ve Görevli Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi (Kayseri İli Örneği)

ORİJİNALLİK RAPORU

%13	%13	%1	%
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	acikerisim.uludag.edu.tr İnternet Kaynağı	%3
2	docplayer.biz.tr İnternet Kaynağı	%3
3	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	%2
4	dspace.gazi.edu.tr İnternet Kaynağı	%2
5	www.researchgate.net İnternet Kaynağı	%1
6	acikbilim.yok.gov.tr İnternet Kaynağı	%1
7	botetesoy.wordpress.com İnternet Kaynağı	%1

Alıntıları çıkart Kapat Eşleşmeleri çıkar < %1

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Dilara ÖZSARAÇ

Eğitim Bilgileri

Erciyes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spor Yöneticiliği Bölümü / 2011-2015

Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans / 2020-2023